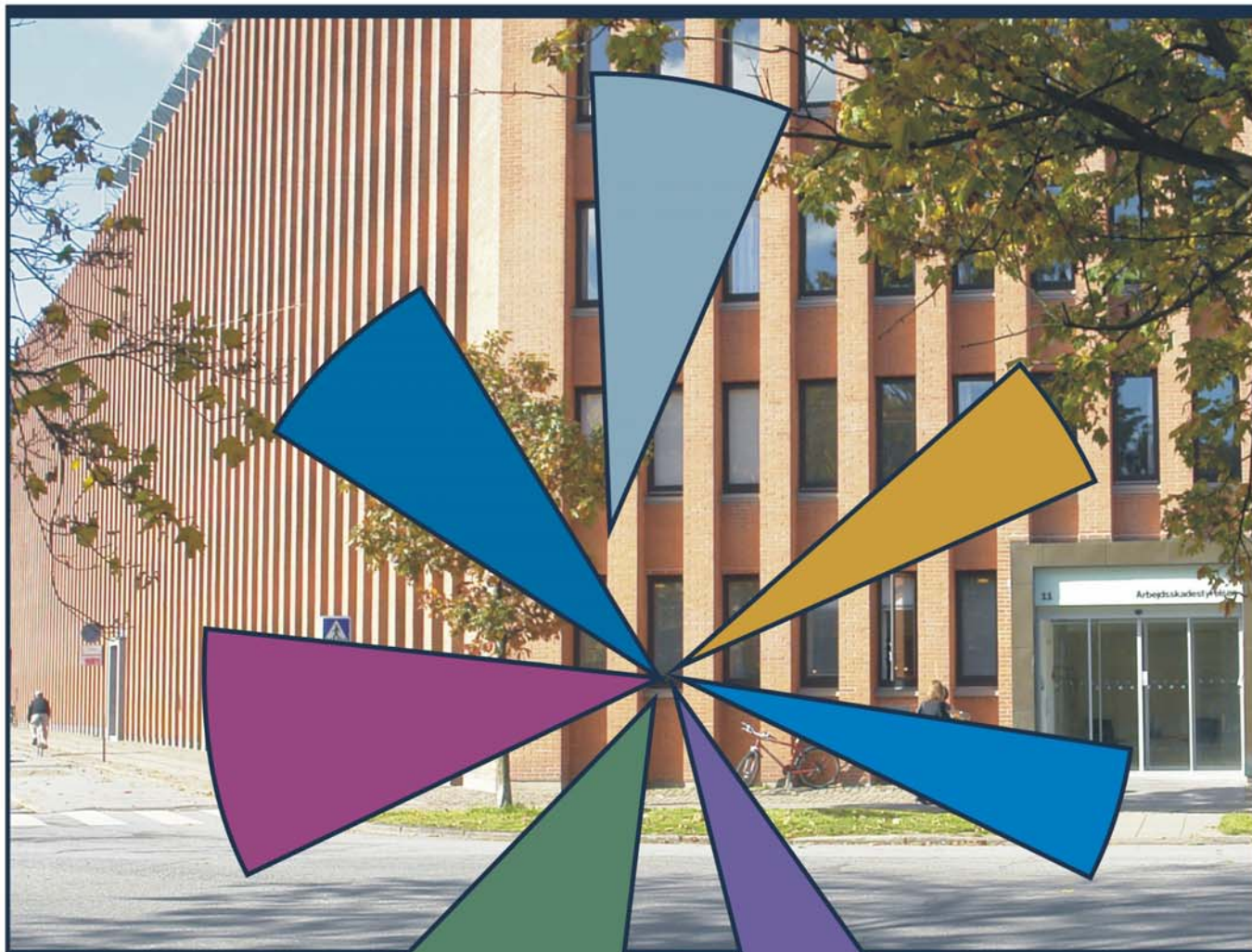

ARBEJDSSKADESTATISTIK

2011

Forord

Traditionen tro udgiver Arbejdsskadestyrelsen igen i år en statistisk opgørelse over de arbejdsskadesager, som styrelsen har modtaget og behandlet året forinden.

Som noget nyt er arbejdsskadestatistikken i år udvidet med tabeller, som for anmeldte og anerkendte ulykker og erhvervssygdomme kombinerer brancher med skader eller diagnoser.

Tabellerne for anmeldte ulykker viser for eksempel, at forstrækninger – uanset branche – er den skade, der oftest bliver anmeldt. Dog er der brancherne imellem en markant forskel på, hvor mange forstrækningsskader der bliver anmeldt. For sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger udgør forstrækninger knap 59 procent af ulykkerne, mens de for landbrug, jagt skovbrug og fiskeri udgør godt 38 procent.

Også for erhvervssygdommene viser tabellerne, at der er stor forskel på, hvilke diagnoser der anmeldes i de forskellige brancher. Den største diagnosegruppe er samlet set de psykiske sygdomme, der udgør knap 18 procent af alle anmeldelser i 2011. Men igen er der stor spredning brancherne imellem. Mens de psykiske sygdomme for undervisningsbranchen udgør knap 46 procent af anmeldelserne, udgør de kun godt 2 procent for bygge- og anlægsvirksomhed.

Samlet set modtog styrelsen knap 54.000 ulykker og erhvervssygdomme i 2011, hvilket er godt 3 procent flere end i 2010. Det er især antallet af erhvervssygdomme, der er steget, nemlig fra knap 21.000 i 2010 til knap 23.000 i 2011.

Der blev i 2011 tilkendt erstatninger for 3,3 milliarder kr. 2,3 milliarder kroner blev udbetalt i forbindelse med ulykker, mens 1,0 milliard kroner er erstatning i forbindelse med erhvervssygdomme. Som noget nyt indeholder statistikken en tabel for erstatningerne i de midlertidige afgørelser.

Arbejdsskadestatistikken, der kan læses på www.ask.dk/statistik, består i år af to dele:

- *Arbejdsskadestatistik 2011*, der indeholder en detaljeret analyse af de sager, som Arbejdsskadestyrelsen har behandlet i perioden 2005-2011
- *Arbejdsskadestatistik 2011 – kort fortalt*, der indeholder en opsummering af hovedpointerne fra Arbejdsskadestatistik 2011.

København, den 30. maj 2012

Anne Lind Madsen
Direktør

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	3
I. Generelt om arbejdsskadesager	4
I.1 Anmeldelser.....	4
I.2 Afsluttede sager	6
I.3. Afgørelser	8
I.4. Erstatninger.....	14
II Ulykker.....	16
II.1. Arbejdsulykker fordelt på skadeart	17
II.2 Arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet.....	19
II.3 Arbejdsulykker fordelt på årsag	21
II.4 Arbejdsulykker fordelt på hovedbrancher.....	22
II.6 Arbejdsulykker fordelt på skadeart og hovedbranche.....	26
II.6 Arbejdsulykker fordelt på køn.....	30
II.7 Arbejdsulykker fordelt på alder.....	32
II.8 Arbejdsulykker fordelt på bopælsregioner	34
III Erhvervssygdomme.....	37
III.1 Erhvervssygdomme fordelt på diagnoser.....	38
III.2 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche.....	41
III.3 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche og diagnose.....	46
III.4 Erhvervssygdomme fordelt på køn	50
III.5 Erhvervssygdomme fordelt på alder	52
III.6 Erhvervssygdomme fordelt på bopælsregioner.....	55
IV Erstatningsudgifter.....	58
IV.1 De samlede erstatningsudgifter.....	58
IV.2 Erstatningsudgifter for ulykker.....	59
IV.3 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme.....	65
Bilag: Læsevejledning.....	73
Hvilke sager er omfattet af statistikken?.....	73
Centrale begreber	74
Hvor kan jeg læse mere?	75
Hvordan læses tabellerne?	75
Generelle forbehold.....	76

I. Generelt om arbejdsskadesager

Tilgangen

Tilgangen af arbejdsskadesager har været svingende over perioden 2005-2011. Tilgangen af sager består af anmeldelser, revisioner og genoptagelser. Fra 2005 til 2008 er antallet af anmeldelser steget med cirka 9 procent, og herefter faldt antallet af anmeldelser og var i 2010 under niveauet for 2005. I 2011 er antallet af anmeldelser steget igen, og antallet af anmeldelser ligger nu på niveau med 2005.

Antallet af revisioner er steget væsentligt i løbet af perioden. Stigningen ligger hovedsageligt fra 2007 til 2010. En del af stigningen skyldes ændringer i registreringerne. Antallet af genoptagelser svinger meget i perioden, hvilket skyldes højesteretsdomme, som har medført, at der blev genoptaget flere sager.

Afsluttede

Antallet af afsluttede sager har været stigende frem til 2009. I 2009 og 2010 blev der afsluttet knap 61.000 sager. Antallet af afsluttede sager var i 2011 til cirka 49.000 sager. Faldet skyldes, at antallet af verserende sager var nedbragt til et minimum ved udgangen af 2010 og det derfor ikke var muligt at afslutte så mange sager. At der blev afsluttet mange sager i 2010 har ligeledes resulteret i et ujævnt flow i sagsafviklingen i første halvår af 2011. For fremadrettet at sikre en jævn sagsafvikling har der derfor været behov for at øge antallet af verserende sager.

Antallet af afsluttede førstegangsaftagelser stiger frem til 2008, herefter falder antallet igen. Antallet af afsluttede revisioner har været stigende siden 2006, og antallet af afsluttede genoptagelser ligger højt i 2009 og 2010, hvilket skyldes afslutninger som følge af en højesteretsdom.

Mén og erhvervsevnetab

Antallet af afgørelser om positivt mén har været stigende i perioden 2006 til 2010, mens den gennemsnitlige méngrad har været stabil i perioden.

Antallet af afgørelser om positivt erhvervsevnetab har været svingende i perioden. Den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent er faldet i løbet af perioden. Det gør sig især gældende for førstegangsaftagelser. Faldet i den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent kan skyldes, at der tilkendes flere midlertidige erstatninger.

I.1 Anmeldelser¹

Tilgangen består af anmeldelser, revisioner og genoptagelser. I de 3 efterfølgende tabeller er antallet af sager i de tre forløb beskrevet. Der var en stigende tendens i anmeldelserne fra 2005 til 2008. Anmeldelserne steg med cirka 9 procent. Fra 2008 til 2009 faldt anmeldelserne med knap 7 procent. Faldet i anmeldelserne fortsatte i 2010. Fra 2010 til 2011 er anmeldelserne steget med cirka 1500 sager, svarende til cirka 4 procent. Det samlede antal anmeldelser udgør i 2011 37.678 arbejdsskadesager (tabel I.1).

Det er især antallet af anmeldte erhvervssygdomme, som varierer meget. Antallet af anmeldelser steg fra 2005 til 2007 med cirka 15 procent. Fra 2007 frem til 2010 faldt antallet af anmeldelser

---

¹ Arbejdstilsynet udsender også statistikker over antallet af anmeldte ulykker og erhvervssygdomme. Da der er forskel i anmeldereglerne for de 2 myndigheder, vil der være forskel i antallet af anmeldelser, jævnfør afsnit i læsevejledning.

med cirka 13 procent og var nu på niveau med 2005. Fra 2010 til 2011 er antallet af anmeldte erhvervssygdomme steget med cirka 1.300, svarende til knap 8 procent.

Antallet af anmeldte brilleskader ligger under 100 i hele perioden. Størstedelen af brilleskaderne er anmeldt til forsikringsselskaberne og behandles som bagatelskader.

Antallet af pludselige løfteskader er faldende i perioden, hvilket skyldes, at de pludselige løfteskader overgik til ulykkesbegrebet i forbindelse med arbejdsskadereformen.

Table I.1 Anmeldte arbejdsskadesager², 2005-2011

Sagsklasse/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Ulykker	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Erhvervssygdomme	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Brilleskader	90	87	79	82	89	73	77
Pludselige løfteskader	101	41	13	11	3	4	2
I alt	37.479	40.024	39.884	40.707	37.985	36.147	37.678
Indeks	100	107	106	109	101	96	101

Der er sket en markant stigning i antallet af revisioner, hvilket ses af tabel I.2. Fra 2005 til 2011 er antallet af revisioner steget med knap 200 procent. Denne udvikling afspejles i alle sagstyper. Stigningen i antallet af revisioner startede i 2009. Det kan hænge sammen med, at der er ændret i registreringen, så hvis både ménafgørelsen og erhvervsevnetabsafgørelsen er til revision, tæller den som 2 revisioner, tidligere talte den kun som 1. Det høje antal revisioner for erhvervssygdomme i 2009 hænger sammen med, at der blev taget cirka 900 kviksølvsager til revision i forbindelse med, at undersøgelsen af arbejdet med kviksølv hos klinikassistenter var færdig. At der er kommet flere revisioner kan hænge sammen med, at Arbejdsskadestyrelsen har ændret praksis³. Der er flere sager, som afsluttes efter 1 år med revision. Desuden følger man de tilskadekomnes erhvervmæssige situation tættere, og det resulterer i, at der er flere revisioner i den enkelte sag.

Table I.2 Revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Ulykker	1.704	1.663	1.571	2.244	3.016	4.084	5.100
Erhvervssygdomme	517	515	492	714	1.842	1.277	1.602
Pludselige løfteskader	22	13	12	8	6	6	4
I alt	2.243	2.191	2.075	2.966	4.864	5.367	6.706
Indeks	100	98	93	132	217	239	299

² Arbejdsskadestyrelsen behandler også skader efter andre love end arbejdsskadesikringsloven, blandt andet skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser. Disse skader er medtaget som arbejdsskader.

³ Den ændrede praksis er blandt andet en følge af § 17a i arbejdsskadesikringsloven. For tilskadekomne, som modtager ledighedsydelse, vil man træffe en midlertidig ydelse og tage sagen til revision. Sagen følges tæt, så der kan godt være flere revisioner i samme år.

I 2006 stiger antallet af genoptagelser voldsomt med cirka 7.400 sager, hvilket skyldes højesteretsdommen af 9. februar 2006 om revalidering. På baggrund af dommen blev godt 7.600 sager genoptaget. Ser man bort fra disse sager, ligger antallet af genoptagelser både i 2007 og 2008 på cirka 6.000 sager. I 2009 stiger antallet af genoptagelser væsentligt. Det skyldes en højesteretsdom fra 22. april 2009, som medførte, at cirka 8.500 sager blev genoptaget.

Den 16. august 2010 afsagde Højesteret en dom om erstatning til tilskadekomne, som var på deltid på tidspunktet for skaden. Dommen medførte, at der blev genoptaget knap 800 sager i 2010. Ses der bort fra højesteretsdommene, er antallet af genoptagelser steget fra 2008 til 2009 med cirka 50 procent. Stigningen hænger sammen med, at Arbejdsskadestyrelsen i 2009 ændrede registreringerne af revisioner og genoptagelser. Hvis der bliver anmodet om genoptagelse af mén og erhvervsevnetab, tæller det som 2 genoptagelser. I 2008 og tidligere var det registreret som 1 genoptagelse.

Tabel I.3 Genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Ulykker	4.504	10.614	3.918	4.135	13.897	8.174	7.038
Erhvervssygdomme	1.864	4.196	1.930	2.006	3.957	2.756	2.802
Brilleskader	1	3	2	0	1	0	0
Pludselige løfteskader	108	117	81	50	128	57	40
I alt	6.477	14.930	5.931	6.191	17.983	10.987	9.880
Indeks	100	231	92	96	278	170	153

I.2 Afsluttede sager

Af tabel I.4 fremgår det, at antallet af førstegangsaftagelser var stigende i perioden 2005-2008. Fra 2008 og frem falder antallet af førstegangsaftagelser. Der blev truffet godt 33.000 førstegangsaftagelser i 2011, hvilket er et fald i forhold til 2010 på 17 procent. For første gang siden 2007 er antallet af afsluttede førstegangsaftagelser (jf. tabel I.4) lavere end antallet af anmeldelser (jf. tabel I.1)

Faldet i antallet af førstegangsaftagelser skyldes, at antallet af verserende sager var nedbragt til et minimum ultimo 2010 og det derfor ikke længere var muligt at afslutte flere sager, end der kommer ind. At der blev afsluttet mange sager i 2010 resulterede i et ujævnt sagsflow i starten af 2011. For fremadrettet at sikre en jævn sagsafvikling har der været behov for at øge antallet af verserende sager. Da sagerne ikke er fuldt oplyste, når Arbejdsskadestyrelsen modtager dem, vil det medføre, at der altid vil være sager i oplysningsfasen, og at der derfor er en grænse for, hvor få verserende sager der kan være. For at sikre et jævnt sagsflow er det derfor vigtigt at finde den rette balance mellem sagsoplysning og sagsafvikling.

Tabel I.4 Afsluttede arbejdsskadesager (førstegangsafgørelser)

Sagsklasse/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Ulykker	21.497	20.091	22.295	23.740	21.773	20.764	17.388
Erhvervssygdomme	15.192	16.206	20.442	20.290	20.107	19.586	15.936
Brilleskader	4	3	4	4	4	9	8
Pludselige løfteskader	311	139	65	31	11	6	2
I alt	37.004	36.439	42.806	44.065	41.895	40.365	33.334
Indeks	100	98	116	119	113	109	90

Efter et fald i 2006 har antallet af afsluttede revisioner været stigende i perioden 2007-2010, og fra 2010 til 2011 falder antallet af afsluttede revisioner lidt. Stigningen i antallet af afsluttede revisioner skyldes dels den ændrede registrering af revision og dels en praksisændring, som medfører, at sagerne følges tættere.

Tabel I.5 Afsluttede revisioner af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for revision	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Ulykker	1.623	1.386	1.536	2.003	2.650	4.454	4.530
Erhvervssygdomme	468	448	480	639	1.356	1.696	1.397
Pludselige løfteskader	21	10	11	13	6	10	3
I alt	2.112	1.844	2.027	2.655	4.012	6.160	5.930
Indeks	100	87	96	126	190	292	281

Antallet af afsluttede genoptagelser i arbejdsskadesager i 2009 er det højeste i hele perioden. Det skyldes til dels, at der er afsluttet cirka 4.500 af sagerne fra højesteretsdommen fra 22. april 2009. De resterende sager, som blev genoptaget som følge af højesteretsdommen fra 22. april 2009, blev afsluttet i 2010. Der var i 2009 fokus på at få afsluttet flest mulige genoptagelser. Som det tidligere blev nævnt i kommentaren til tabel 1.3, skyldes det højere antal genoptagelser i 2006 og 2007, at cirka 7.600 sager i 2006 blev genoptaget på grund af højesteretsdommen om revalidering. Af disse sager blev cirka 5.500 afsluttet i 2006 og resten i 2007.

Antallet af afsluttede genoptagelser er faldet fra 2010 til 2011, hvilket skyldes, at antallet af verserende genoptagelser var så langt nede ultimo 2010, at det ikke længere er muligt at afslutte flere genoptagelser end dem, der kom ind. At antallet af genoptagelser var meget lavt ultimo 2010 medførte en ujævn sagsafvikling i starten af 2011.

Tabel I.6 Afsluttede genoptagelser af arbejdsskadesager

Sagsklasse/År for genoptagelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Ulykker	6.376	8.311	6.027	5.437	10.772	10.631	6.712
Erhvervssygdomme	2.351	3.215	2.201	2.455	3.946	3.313	2.612
Brilleskader	1	3	1	1	1	0	0
Pludselige løfteskader	160	110	97	88	121	84	53
I alt	8.888	11.639	8.326	7.981	14.840	14.028	9.377
Indeks	100	131	94	90	167	158	106

I.3. Afgørelser

I de følgende tabeller beskrives godtgørelses- og erstatningsafgørelserne. De første tabeller viser oplysninger om afgørelser om positivt varigt mén. I sager, hvor der har været foretaget revision, eller hvor sagen har været genoptaget, fremgår den *samlede ménprocent* af tabellen.

Tabel I.7 viser antallet af afgørelser truffet med en positiv ménprocent samt den gennemsnitlige ménprocent fordelt på året for afgørelsen og sagsklasse. I hele den syvårige periode ligger den gennemsnitlige ménprocent på 10. Der er i 2009 og 2010 truffet mange afgørelser om erstatning for positivt mén, hvilket skyldes, at der har været fokus på at få afviklet genoptagelser. Dette underbygges af, at der ikke ses samme stigning i tabellen med førstegangsafgørelser (tabel I.8). Det stigende antal afgørelser om positivt mén kan også hænge sammen med arbejdsskadereformen. I takt med, at der anerkendes flere sager (både ulykker og erhvervssygdomme), vil antallet af sager med positivt mén ligeledes stige.

Den gennemsnitlige méngrad for erhvervssygdomme ligger højere end den gennemsnitlige méngrad for ulykker. For erhvervssygdomme var den gennemsnitlige méngrad i 2011 på 14 procent, og for ulykker var den 9 procent. Der træffes flere afgørelser om positivt mén i ulykkessagerne end i erhvervssygdomssagerne, hvilket hænger sammen med, at anerkendelsesprocenten for ulykker er højere end for erhvervssygdomme. I 2011 udgør ulykkerne cirka 71 procent af afgørelserne om positivt mén.

Tabel I.7 Afgørelser om positivt mén⁴ truffet i arbejdsskadesager opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arbejdsulykker	Antal	7.314	5.988	8.346	7.795	8.519	8.784	7.284
	Gns. ménpct.	9	9	9	9	9	9	9
Erhvervssygdomme	Antal	2.244	2.103	3.365	3.135	3.457	3.702	2.921
	Gns. ménpct.	14	15	13	13	13	13	14
I alt	Antal	9.640	8.166	11.752	10.948	11.985	12.487	10.207
	Gns. ménpct.	10	10	10	10	10	10	10

⁴ Afgørelser, hvor méngraden fastholdes, er ikke medtaget i tabellen med afgørelser om positivt mén. I årsstatistikken for 2010 og tidligere år var fastholdelsen af et positivt mén medtaget. Det betyder, at antallet af afgørelser især i 2010 og 2011 er lavere end i tidligere statistikker. Her var der en del fastholdelse af mén godtgørelse som følge af højesteretsdommen fra 2009 om genoptagelse.

Af tabel I.8 fremgår, at den gennemsnitlige ménprocent for førstegangsafgørelserne også ligger stabilt i perioden, dog lidt lavere end i tabel I.7.

Forskellen mellem tabel I.7 og tabel I.8 skyldes andengangsafgørelserne (revisioner og genoptagelser). I 2011 blev der truffet afgørelser om positivt mén i 1.794 andengangsafgørelser⁵. En genoptagelse af ménet vil normalt enten ende med en uændret méngrad eller en forhøjelse af méngraden. De uændrede afgørelser er ikke medtaget i tabellen; det er udelukkende ménafgørelser, hvor der tilkendes yderligere godtgørelse. Den gennemsnitlige méngrad for alle afgørelser (tabel I.7) vil derfor ligge over den gennemsnitlige ménprocent for førstegangsafgørelserne (tabel I.8).

Tabel I.8 Afgørelser om positivt mén truffet i nye arbejdsskadesager (førstegangsafgørelser) opgjort efter sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arbejdsulykker	Antal	6.663	5.416	7.503	6.722	6.874	6.770	5.752
	Gns. ménpct.	8	8	8	8	8	8	8
Erhvervssygdomme	Antal	2.102	1.976	3.214	2.957	3.214	3.381	2.661
	Gns ménpct	13	13	11	12	12	12	12
I alt	Antal	8.845	7.466	10.755	9.691	10.095	10.151	8.413
	Gns ménpct	9	9	9	9	9	9	9

I tabel I.9 er afgørelser om positivt mén opgjort efter ménprocent. Ved revision og genoptagelser er det den samlede méngrad, som indgår. Hvis en tilskadekommen for eksempel tilkendes 5 procent i 2005 og sagen genoptages og der tilkendes yderligere 3 procent i 2009, vil den tilskadekomne indgå med 5 procent i 2005 og 8 procent i 2009.

Afgørelser med en ménprocent på 5 udgør det største samlede antal afgørelser. I 2011 drejer det sig om cirka 42 procent af alle afgørelser. Dette er et fald i forhold til 2006, hvor knap 45 procent af de positive ménafgørelser var 5 procent. Det kan skyldes, at en større andel af de truffe ménafgørelser er revisioner eller genoptagelser. I 8 procent af afgørelserne ligger méngraden på 20 procent eller mere.

⁵ Forskellen mellem antallet af afgørelser i tabel I.7 (10.207) og antallet af afgørelser i tabel I.8 (8.413)

Tabel I.9 Afgørelser om positivt mén truffet i arbejdsskadesager fordelt på ménprocent

Ménprocent/År for afgørelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal afgørelser						
5	4.339	3.667	5.200	4.657	5.010	5.157	4.269
8	1.540	1.363	2.097	2.025	2.228	2.252	1.860
10	1.491	1.310	1.911	1.831	1.952	2.121	1.702
12	625	519	826	717	843	916	690
15	741	571	764	787	941	938	713
18	105	89	161	131	141	165	133
20	336	227	269	301	320	352	301
25	161	110	174	175	171	178	151
30	64	52	84	68	82	91	76
35	31	24	34	35	28	31	25
40	23	25	17	16	22	27	24
45	11	8	11	10	9	12	9
50	83	90	90	78	91	76	103
50<mengrad<100	20	24	27	30	40	34	28
100	63	73	76	74	97	107	81
120	1	1	2	4	4	9	4
Andre	7	13	10	10	15	31	43
I alt	9.640	8.166	11.752	10.948	11.985	12.487	10.207
Indeks	100	85	122	114	124	130	106
Gennemsnitlig ménprocent	10	10	10	10	10	10	10

De efterfølgende tabeller viser oplysninger om erhvervsevnetabsafgørelser. I sager med revision eller genoptagelse angives den *samlede erhvervsevnetabsprocent*. Hvis en sag afgøres med 25 procents erhvervsevnetab i 2006 og tages op til revision i 2008, hvorefter erhvervsevnetabet vurderes til 50 procent, så indgår de 25 procent i 2006 og de 50 procent i 2008.

Antallet af sager, hvor der blev truffet afgørelser om positivt erhvervsevnetab, varierer over årene. Antallet var meget højt i perioden 2005-2007, hvor der var fokus på at afvikle de ældste sager. Antallet af afgørelser har ligeledes været meget højt i 2009 og 2010, hvor der var fokus på at få afviklet sager og reduceret antallet af verserende sager. Antallet af afgørelser falder i 2011, hvilket skyldes, at antallet af verserende sager var meget lavere ultimo 2010 og det derfor ikke var muligt i 2011 at afvikle så mange sager som i de foregående år.

I 2006 og 2007 blev der henholdsvis truffet cirka 1000 og 400 afgørelser som følge af højesteretsdommen af 9. februar 2006 om revalidering. Erhvervsevnetabsprocenten har været lidt faldende over tid. I 2005 var den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent på 39, og i 2009 er den faldet til 37 (se tabel I.10). Faldet skyldes, at der er tilkendt flere erhvervsevnetabsstatninger på 15 procent, hvilket kan hænge sammen med, at der træffes flere midlertidige afgørelser. Der er ikke stor forskel på den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent for ulykker og erhvervssygdomme. Der er truffet flere afgørelser om positivt erhvervsevnetab for ulykkerne end for erhvervssygdommene. I 2011 udgør ulykkerne cirka 74 procent af afgørelserne om positivt erhvervsevnetab. Dette hænger sammen med, at der anerkendes en større andel af ulykkerne.

Tabel I.10 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arbejdsulykker	Antal	3.432	3.271	3.003	2.397	2.734	3.130	2.845
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	38	38	38	38	37	36
Erhvervssygdomme	Antal	1.055	974	1.070	932	978	1.194	994
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	39	38	39	37	37	37
I alt	Antal	4.536	4.299	4.109	3.354	3.724	4.333	3.846
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	39	38	39	37	37	37

Erstatning for tab af erhvervsevne udbetales som en kapitalerstatning, hvis erhvervsevnetabsprocenten er under 50, medmindre der er tale om en midlertidig ydelse. Midlertidige ydelser tilkendes altid som løbende ydelser. Hvis tabet af erhvervsevne er 50 procent eller derover, tilkendes erstatningen som udgangspunkt som en løbende ydelse. Den tilskadekomne har dog mulighed for at få omsat en del af ydelsen til et kapitalbeløb (frivillig kapitalisering).

Midlertidige erstatninger anvendes i de tilfælde, hvor den erhvervsmæssige situation er uafklaret. Det kan for eksempel være situationer, hvor den tilskadekomne er i revalidering.

Tabel I.11 viser antallet af afgørelser om positivt erhvervsevnetab, fordelt på, om det er en midlertidig afgørelse eller en endelig afgørelse. De midlertidige afgørelser er defineret som løbende ydelser under 50 procent. Som det fremgår af tabellen, er antallet af midlertidige erstatninger steget i perioden. I 2005 udgør de midlertidige ydelser 19 procent af afgørelserne om positivt erhvervsevnetab, og i 2010 er andelen steget til 40 procent.

Hvis man ser på erhvervsevnetabsprocenten for de midlertidige afgørelser, er der et fald i den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent fra 2008 til 2009 på 2 procentpoint. Faldet i erhvervsevnetabsprocenten kommer samtidig med, at antallet af midlertidige afgørelser stiger.

For de endelige afgørelser er den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent steget lidt i perioden. I 2005 var den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent på 42, og i 2011 var den steget til 45.

Tabel I.11 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager fordelt på, om afgørelsen er midlertidig eller endelig

Sagsklasse/År for afgørelse		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Midlertidig	Antal	870	651	888	971	1.240	1.661	1.566
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	27	27	27	27	25	25	25
Endelig	Antal	3.666	2.625	2.790	2.381	2.483	2.671	2.280
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	42	43	43	43	44	45	45
I alt	Antal	4.536	4.299	4.109	3.354	3.724	4.333	3.846
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	39	38	39	37	37	37

Af tabel I.12 fremgår, at den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent for førstegangsaftagelser falder fra 39 procent til 32 procent i perioden. Det største fald ligger fra 2008 til 2010, her falder den fra 37 procent i 2008 til 32 procent i 2010. Faldet i den gennemsnitlige erhvervsevnetabsprocent kan skyldes, at der tilkendes flere midlertidige erstatninger.

Antallet af førstegangsaftagelser om positivt erhvervsevnetab fluktuerer i hele perioden, men er på det laveste niveau i 2011, hvor der er truffet knap 1.400 førstegangsaftagelser. Fra 2009 til 2010 stiger antallet af førstegangsaftagelser om positivt erhvervsevnetab til cirka 1.700. Faldet i antallet af positive erhvervsevnetaberstatninger for førstegangsaftagelserne kan skyldes, at fokus på de ældste sager blandt anmeldelserne hovedsageligt var i 2007 og 2008. Der er flere erstatningsaftagelser blandt de ældre sager end blandt de yngre sager. Desuden har antallet af anmeldelser været faldende de seneste år. Dog er der sket en lille stigning i antallet af anmeldelser fra 2010 til 2011.

Forskellen mellem tabel I.10 og tabel I.12 skyldes andengangsafgørelserne (revisioner og genoptagelser). Den tilskadekomne har mulighed for at få sagen genoptaget, hvis vedkommendes erhvervsmæssige situation forværres. Arbejdsskadestyrelsen træffer desuden midlertidige afgørelser, hvor sagen efterfølgende tages til revision og der træffes en ny afgørelse. Det er kun de positive erhvervsevnetabsafgørelser, som er medtaget i tabellerne – det vil sige, at afgørelser, hvor erstatningen for erhvervsevnetab nedsættes til 0, ikke er medtaget. Afgørelser, hvor den tilkendte erstatning forsætter uændret, er ikke medtaget.

Tabel I.12 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i nye arbejdsskadesager (førstegangsafgørelser) fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for afgørelse		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Arbejdsulykker	Antal	1.744	1.295	1.619	1.215	1.015	1.084	868
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	39	38	37	34	31	30
	<hr/>							
Erhvervssygdomme	Antal	723	555	799	650	583	628	500
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	41	38	38	36	35	35
	<hr/>							
I alt	Antal	2.496	1.880	2.442	1.881	1.600	1.713	1.368
	Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent	39	39	38	37	34	32	32
	<hr/>							

I tabel I.13 er afgørelser om positivt erhvervsevnetab opgjort efter erhvervsevnetabsprocent. I perioden 2006-2008 er erhvervsevnetabet hyppigst fastsat til de tre samme erhvervsevnetabsprocenter: 25 procent, 35 procent og 50 procent. I perioden tegner disse tre erhvervsevnetabsprocenter sig for cirka 49 procent af alle afgørelser om positivt erhvervsevnetab. Efter 2008 stiger andelen af sager, hvor der tilkendes 15 procents erhvervsevnetab. I 2008 tegner 15 procents erhvervsevnetab sig for 11 procent af afgørelserne. I perioden 2009-2011 er andelen steget til cirka 16 procent.

I løbet af perioden har der været flere højesteretsdomme, som har påvirket afgørelserne om erhvervsevnetab. Dommen om erhvervsevnetab til personer i fleksjob (UfR 2004.867H) har medført en stigning i erhvervsevnetabsprocenten, idet den betød, at man ikke længere måtte medtage indtægten fra fleksjobbet, når man fastsatte erhvervsevnetabet. Det medførte, at en del sager blev genoptaget, og at der blev tilkendt en højere erhvervsevnetabsprocent i disse sager. For sager anmeldt efter 1. januar 2006 er loven ændret, så man igen inddrager indtægten fra fleksjobbet, når erhvervsevnetabsprocenten skal beregnes. I den forbindelse skal bemærkes, at tabel I.12 er opgjort ud fra år for afgørelse. Ændringen per 1. januar 2006 vil således først slå fuldt igennem efter et par år.

Andelen af afgørelser med 25 procents erhvervsevnetab er stigende gennem perioden. I 2005 var cirka 13 procent af afgørelserne 25 procents erhvervsevnetab, og i 2010 og 2011 udgør disse afgørelser cirka 19 procent af afgørelserne.

Tabel I.13 Afgørelser om positivt erhvervsevnetab truffet i arbejdsskadesager

Erhvervsevnetabsprocent/År for afgørelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal afgørelser						
15	502	372	452	381	605	686	633
20	391	301	298	269	278	346	358
25	600	605	646	618	666	841	740
30	371	365	288	189	168	221	197
35	557	923	742	561	642	631	536
40	414	370	308	170	160	195	164
45	267	114	79	76	72	116	118
50	504	577	610	444	403	400	344
55	62	24	9	7	16	54	49
60	118	57	48	49	24	67	66
65	403	317	344	339	396	450	353
70	113	76	61	34	42	38	29
75	125	98	136	132	170	204	193
80	54	48	34	34	29	30	18
85	33	22	25	31	25	33	27
90	3	4	3	2	2	5	3
95	1	0	1	0	0	0	0
100	18	25	25	18	26	16	18
I alt	4.536	4.298	4.109	3.354	3.724	4.333	3.846
Indeks	100	95	91	74	82	96	85
Gennemsnitligt erhvervsevnetab	39	39	38	39	37	37	37

Ændringen af loven om førtidspension har ligeledes haft betydning for erhvervsevnetabsprocenten, idet flere personer overgik til fleksjob. Desuden blev førtidspensionisterne ikke længere inddelt i 3 grupperinger, men fik nu alle samme pension. Det kan ses i tabellen ved, at antallet af erhvervsevnetabsprocenter på 65 er faldet, mens antallet af de omkringliggende erhvervsevnetabsprocenter er steget i årene frem til 2008. Erstatninger til tilskadekomne, som modtager førtidspension, fastsættes ud fra, hvad den tilskadekomne kunne tjene eller burde kunne tjene med den eventuelle resterhvervsevne, der er tilbage.

I.4. Erstatninger

Méngodtgørelser

De samlede godtgørelser for varigt mén inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere godtgørelse*, der er medregnet. Beløbene angives for alle årene i 2011-niveau. De høje udgifter i 2007-2010 skyldes, at antallet af afgørelser, og herunder også afgørelser med tilkendt méngodtgørelse, var meget højt i alle disse år.

Den samlede godtgørelse for varigt mén er faldet med 20 procent fra 2010 til 2011. Antallet af afgørelser vedrørende positivt mén (jf. tabel I.7) er faldet med 18 procent.

Tabel I.14 Méngodtgørelser fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mio. kroner (2011-niveau)							
Ulykker	448	379	532	499	532	535	419
Erhvervssygdomme	191	186	259	253	276	290	239
Pludselige løfteskader	4	5	3	1	0	0	0
I alt	643	569	793	753	808	825	659
Indeks							
Indeks méngodtgørelse	100	88	123	117	126	128	102
Indeks antal afgørelser	100	85	122	114	124	130	106

Erstatninger for tab af erhvervsevne

De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revision og genoptagelser er det kun udgifterne til den *yderligere erstatning*, der medregnes. Beløbene er for alle årene angivet i 2011-niveau. Af tabel I.14 fremgår, at summen af erhvervsevnetabserstatninger i 2011 er væsentligt lavere i forhold til 2010. Faldet fra 2010 til 2011 er på knap 24 procent. Faldet skyldes, at der blev truffet færre afgørelser om positivt erhvervsevnetab i 2011 i forhold til 2010, jævnfør tabel I.10 og I.13. Antallet af afgørelser med positivt erhvervsevnetab er faldet med 11,2 procent. Antallet af førstegangsafgørelser er faldet med 20 procent, mens antallet af andengangsafgørelser er faldet med cirka 5 procent.

Tabel I.15 Erhvervsevnetabserstatninger fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mio. kroner (2011-niveau)							
Ulykker	3.094	2.166	2.433	1.904	2.231	2.530	1.909
Erhvervssygdomme	919	665	893	722	711	887	697
Pludselige løfteskader	42	46	35	19	1	3	4
I alt	4.055	2.877	3.362	2.645	2.943	3.420	2.610
Indeks							
Indeks kroner	100	71	83	65	73	84	64
Indeks antal afgørelser	100	95	91	74	82	96	85

II Ulykker

Tabel II.1 viser antallet af anmeldte ulykker i perioden samt antallet af ulykker set i forhold til antal beskæftigede. Antallet af anmeldte ulykker ligger på cirka 20.000 i hele perioden, men topper i 2008 med knap 21.600 sager. Fra 2008 til 2009 faldt antallet af anmeldelser fra 21.565 til 19.884, svarende til et fald på 7,7 procent. Antallet af anmeldelser faldt yderligere fra 2009 til 2010. Faldet var på 3,7 procent. I 2011 blev der anmeldt 19.329 ulykker. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede er stabilt. Der anmeldes mellem 7,0 og 7,8 ulykker per 1.000 beskæftigede.

I forbindelse med arbejdsskadereformen overgik de pludselige løfteskader til ulykkesbegrebet. Der blev i gennemsnit anmeldt cirka 1.700 pludselige løfteskader om året, som altså er "tilført" ulykkerne fra og med 2004. De pludselige løfteskader var ofte rygskader.

Tabel II.1 Anmeldte arbejdsulykker

År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal anmeldte ulykker	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Antal anmeldte ulykker per 1.000 beskæftigede	7,5	7,8	7,2	7,5	7,1	7,1	7,2

Ved modtagelsen af en anmeldelse oprettes en ulykkessag med oplysninger om skadens art, skadens placering på legemet samt skadens årsag på baggrund af anmeldelsens oplysninger. Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af indførelsen af EASY, og at nogle af de gamle koder til beskrivelse af ulykker ikke kan konverteres til de nye koder, som anvendes i EASY. Ud over de ovennævnte oplysninger registreres oplysninger vedrørende den tilskadekomne, såsom alder, køn, branche og bopæl. I de efterfølgende afsnit vil oplysningerne blive gennemgået hver for sig. Der ses på antallet af anmeldelser, antallet af anerkendelser samt anerkendelsesprocenten.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelser er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for afgørelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag, der anmeldes ét år, godt kan afgøres i et senere år.

Tabel II.2 Anerkendte arbejdsulykker

År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal anerkendte	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Antal anerkendte per 1.000 beskæftigede	4,8	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	5,2
Anerkendelsesprocent	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

Anerkendelsesprocenten⁶ for ulykker har været lidt svingende i perioden. En af årsagerne er arbejdsskadereformen, som gælder for alle ulykker sket efter 1. januar 2004. Med arbejdsskade-

⁶ Anerkendelsesprocenten beregnes som antallet af anerkendelser delt med antallet af anerkendelse + antallet af afvisninger.

reformen indførte man et nyt og mere enkelt ulykkesbegreb, som skulle medføre, at en større del af ulykkerne blev anerkendt. Anerkendelsesprocenten stiger gradvist. Den gradvise stigning skyldes, at man i årene, lige efter reformen trådte i kraft, vil have en blanding af ”reformsager” og ”ikke-reformsager”. I takt med, at andelen af ”reformsager” stiger, stiger anerkendelsesprocenten.

At tabellerne med anerkendte ulykker er fordelt på året for anerkendelse betyder, at arbejdsgange, produktivitet samt fokusområder i Arbejdsskadestyrelsens arbejdstilrettelæggelse ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelse med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”.

I 2007 var der fokus på at få afviklet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende en sag end at afvise en sag, idet der i de anerkendte sager skal tages stilling til erstatning, vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan forklare en del af stigningen i antallet af anerkendelser i 2007. I 2008 var der særligt fokus på visitation af nye sager, og da sager til afvisning er hurtige at afvikle, vil dette påvirke anerkendelsesprocenten i negativ retning, hvilket kan forklare faldet i 2008. Visitationen medførte, at der blev afgjort flere sager. I 2009 og 2010 var der ligeledes fokus på at få visiteret sagerne, og der blev ligeledes afgjort flere sager, end der kom ind. Anerkendelsesprocenten for 2011 er på 78,6, hvilket er på niveau med 2009 og 2010.

II.1. Arbejdsulykker fordelt på skadeart

Af tabel II.3 fremgår, at cirka halvdelen af skaderne i perioden 2004-2008 er *forstrækninger*. I 2010 er antallet af anmeldte ulykker med skadearten *forstrækning* faldet med cirka 1.800 i forhold til 2008. *Forstrækningerne* udgør i 2011 cirka 47 procent af ulykkerne. *Knoglebrud* udgør cirka 13 procent af skaderne gennem hele perioden, mens andelen af skader med skadearten *sår, snit med mere* udgør en faldende andel. I 2004 udgjorde disse skader cirka 9 procent af de anmeldte ulykker, og i 2011 er andelen faldet til cirka 7 procent. *Dødsulykker* udgør under ½ procent i alle årene. Det skal bemærkes, at antallet af uoplyste er steget gennem perioden og i 2011 udgør cirka 15 procent. Antallet af uoplyste beror på manglende registreringer på anmeldelserne.

Tabel II.3 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Sår, snit med mere	1.876	1.872	1.872	1.681	1.377	1.242	1.289
Bløddelsskader	1.008	1.016	891	1.032	956	808	631
Knoglebrud	2.559	2.882	2.524	2.783	2.557	2.526	2.662
Forstrækning m.m.	10.640	10.956	10.145	10.958	9.701	9.264	9.153
Amputation	206	238	229	191	166	148	154
Andet	2.361	2.128	1.974	2.065	1.822	1.757	1.752
Skader pga. chok	814	867	840	1.005	853	838	851
Død	76	88	85	75	72	67	35 ⁷
Uoplyst	809	1.484	1.834	1.775	2.380	2.487	2.802
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

Tabel II.4 viser antallet af anerkendte ulykker i perioden. Antallet af anerkendelser stiger frem til 2008, og herefter falder det lidt igen. Stigningen i antallet af anerkendte skyldes reformen – i takt med, at andelen af ulykker behandlet efter reformen stiger, stiger antallet af anerkendelser. At antallet af anerkendelser falder efter 2008 skyldes faldet i antallet af anmeldelser (jf. tabel II.3). Antallet af anerkendelser falder i 2011 i forhold til 2010 med cirka 15 procent. Faldet skyldes, at antallet af verserende sager var på et minimumsniveau ved udgangen af 2010 og det derfor ikke var muligt at afslutte så mange sager som i 2011. Anerkendelsesprocenten i 2011 er på niveau med anerkendelsesprocenten for 2010 (jf. tabel II.2).

Dødsulykkerne udgør 0,2-0,3 procent af de anerkendte ulykker. Et dødsfald kan kun anerkendes, hvis der er erstatningsberettigede efterladte, idet sagen ellers henlægges.

Forstrækningerne udgør i 2011 cirka 47 procent af de anerkendte. Andelen har været lidt faldende over tid, hvilket hænger sammen med, at *forstrækningernes* andel af de anmeldte ulykker ligeledes har været faldende.

Knoglebrud udgør i 2011 cirka 17 procent af anerkendelserne, hvilket er en lille stigning i forhold til tidligere år.

⁷ Oplysninger omkring skadeart hentes fra EASY. Hvis man ser på antallet af anmeldelser, hvor den tilskadekomne er død før anmeldelsen, er der ikke samme markante fald. I 2010 var der registreret 85 anmeldelser, hvor den tilskadekomne var død før anmeldelsen, og i 2011 var der 75 anmeldelser, hvor den tilskadekomne var død før anmeldelsen. Man skal være opmærksom på, at dødsfaldet kan skyldes andet end ulykken.

Tabel II.4 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Sår, snit med mere	1.482	1.492	1.716	1.667	1.366	1.191	1.012
Bløddelsskader	771	777	812	802	860	761	510
Knoglebrud	2.015	2.163	2.653	2.677	2.544	2.525	2.292
Forstrækning m.m.	6.417	7.042	8.073	8.216	8.097	7.743	6.411
Amputation	205	188	223	231	159	159	143
Andet	1.384	1.463	1.609	1.722	1.611	1.519	1.237
Skader pga. chok	399	476	502	614	618	548	489
Død	38	35	35	34	31	42	33
Uoplyst	309	690	1.034	1.197	1.470	1.728	1.664
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

Anerkendelsesprocenten for de forskellige skadearter varierer mellem 66,0 og 97,3 procent for ulykker anerkendt i 2011. Den er lavest for *skader på grund af chok*, som udgør en meget lille gruppe, og den er højest for *amputationer*. Hvis man ser på udviklingen af anerkendelsesprocenten i 2011 i forhold til 2005, er der for *forstrækninger med mere* sket en stigning fra 69,8 procent i 2005 til 75,5 procent i 2011. Man skal være opmærksom på, at anerkendelsesprocenten for de små grupper som for eksempel død og amputation kan svinge meget, idet den enkelte sag har stor betydning.

Tabel II.5 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på skadeart

Skadeart/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Sår, snit med mere	89,3	89,6	91,6	88,2	89,9	89,6	89,6
Bløddelsskader	87,5	85,8	86,8	81,8	87,2	83,9	84,0
Knoglebrud	90,2	90,8	92,6	91,1	92,3	91,8	92,2
Forstrækning m.m.	69,8	73,0	75,5	71,8	75,0	76,5	75,5
Amputation	94,5	91,3	94,1	95,1	95,2	93,0	97,3
Andet	69,1	76,5	80,3	78,8	79,8	81,4	80,3
Skader pga. chok	63,7	64,3	65,5	62,8	67,2	65,9	66,0
Død ⁸	59,4	67,3	70,0	64,2	59,6	67,7	78,6
I alt (inkl. uoplyst)	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

II.2 Arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Tabel II.6 viser antallet af anmeldte ulykker fordelt på skadens placering på legemet. 50 procent af skaderne er relateret til *ekstremiteterne*⁹. Andelen af *rygulykkerne* er lidt faldende over tid. I 2005 udgør de cirka 23 procent af de anmeldte ulykker, og i 2011 udgør de 20 procent af anmeldelserne.

⁸ En sag, hvor en tilskadekommet dør, anerkendes kun, hvis der er erstatningsberettigede efterladte.

⁹ Skader på ekstremiteterne defineres som skader på arme, hænder og fingre samt skader på ben, fødder og tæer.

Tabel II.6 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Hoved	2.036	2.012	1.927	1.854	1.745	1.678	1.697
Hals med mere	496	639	591	658	618	574	610
Ryg	4.635	4.818	4.409	4.806	4.349	4.034	3.888
Brystkasse	512	604	595	584	529	479	513
Arme, hænder og fingre	6.181	6.677	6.435	6.761	6.084	5.707	5.958
Ben, fødder og tæer	4.132	4.493	4.254	4.511	4.374	4.251	4.294
Hele legemet	485	696	799	916	741	825	900
Flere skader	1.040	1.022	851	955	880	1.041	935
Uoplyst	832	570	533	520	564	548	534
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

For anerkendelserne udgør skader på *ekstremiteterne* cirka 56 procent. De udgjorde kun 53 procent af anmeldelserne. Rygskaderne udgør godt 18 procent af de anerkendte ulykker. Med hensyn til skadens placering på legemet er der forskel på anerkendelsesprocenten. Skader på *arme, hænder og fingre* blev anerkendt i 84 procent af de sager, som blev afgjort i 2011, mens skader på *hele legemet* kun blev anerkendt i cirka 63 procent af sagerne.

Tabel II.7 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Hoved	1.258	1.378	1.554	1.514	1.496	1.372	1.192
Hals med mere	307	367	448	493	485	465	404
Ryg	2.699	3.076	3.223	3.235	3.270	3.143	2.520
Brystkasse	310	406	471	486	477	413	372
Arme, hænder og fingre	4.468	4.651	5.712	5.915	5.489	5.306	4.448
Ben, fødder og tæer	2.797	3.069	3.688	3.767	3.860	3.817	3.329
Hele legemet	250	326	425	530	510	527	477
Flere skader	534	714	824	888	820	839	734
Uoplyst placering	397	339	312	332	349	334	315
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

Tabel II.8 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Hoved	72,9	76,4	81,1	78,0	78,7	77,2	79,4
Hals med mere	68,9	71,1	75,2	72,0	74,3	74,0	74,1
Ryg	66,8	69,6	70,2	65,8	68,5	70,8	68,2
Brystkasse	79,7	79,1	79,4	76,7	82,2	80,4	79,7
Arme, hænder og fingre	81,3	83,0	85,3	82,6	84,1	84,3	84,1
Ben, fødder og tæer	79,2	80,7	83,4	79,9	82,2	84,3	84,3
Hele legemet	65,1	62,8	62,5	59,8	65,1	65,4	62,6
Flere skader	82,3	82,4	87,1	84,2	86,4	82,7	85,0
Uoplyst placering	58,2	66,6	69,3	62,6	62,7	63,6	65,4
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

II.3 Arbejdsulykker fordelt på årsag

Af tabel II.10 ses, at cirka 25 procent af de anmeldte arbejdsulykker i 2011 er forårsaget af *overbelastning*, mens knap 29 procent skyldes *fald/styrt*. Antallet af skader, som skyldes *overbelastning*, er faldet fra 2008 til 2011 med cirka 1.975 sager. Der er kommet flere uoplyste, hvilket kan skyldes overgangen til EASY.

Tabel II.10 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Fald/styrt	4.606	5.347	4.863	5.118	4.820	5.447	5.591
Faldende genstande/stødt på genstande	2.248	2.458	2.554	2.485	2.132	1.959	1.929
Psykisk chok, vold m.m.	1.159	1.207	1.064	1.185	1.018	920	932
Skåret eller klemt	2.072	2.298	2.226	2.149	1.861	1.624	1.610
Overbelastning m.m.	6.773	6.602	6.254	6.848	5.711	5.119	4.873
Ulykker i øvrigt	2.172	2.237	1.913	2.239	2.741	2.639	2.741
Uoplyst	1.319	1.382	1.520	1.541	1.601	1.429	1.653
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

Overbelastningernes andel af de anerkendte ulykker er faldende over perioden. I 2005 udgjorde de 30 procent af de anerkendte ulykker, og i 2011 er andelen faldet til cirka 23 procent. Andelen af anerkendte ulykker med årsagen fald/styrt har været stigende i perioden. I 2005 udgjorde de 25 procent af de anerkendte ulykker, og i 2011 udgjorde de 33 procent.

Anerkendelsesprocenten varierer for de enkelte årsager. *Overbelastning* har den laveste anerkendelsesprocent. Der blev anerkendt knap 68 procent af de *overbelastningsskader*, som blev afgjort i 2011, mens der blev anerkendt knap 90 procent af ulykkerne, hvor årsagen var *skåret eller klemt*.

Tabel II.11 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Fald/styrt	3.210	3.830	4.707	4.687	4.624	5.016	4.560
Faldende genstande/stødt på genstande	1.655	1.792	2.245	2.330	2.129	1.886	1.490
Psykisk chok, vold m.m.	677	754	783	891	857	731	615
Skåret eller klemt	1.774	1.773	2.106	2.167	1.832	1.623	1.364
Overbelastning m.m.	3.885	4.162	4.453	4.660	4.512	4.049	3.107
Ulykker i øvrigt	1.243	1.401	1.611	1.571	1.881	2.027	1.762
Uoplyst	576	614	752	854	921	884	893
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

Tabel II.12 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på årsag

Årsag/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Fald/styrt	87,1	88,1	89,7	87,1	89,1	89,9	89,9
Faldende genstande/stødt på genstande	87,9	88,1	88,4	87,5	88,5	87,7	87,1
Psykisk chok, vold m.m.	69,2	71,6	76,2	72,9	76,3	74,5	75,9
Skåret eller klemt	90,6	90,7	92,6	91,2	91,7	90,7	91,2
Overbelastning m.m.	65,4	68,2	69,6	64,8	70,0	69,7	67,8
Ulykker i øvrigt	68,9	72,6	77,7	73,7	70,0	73,0	72,4
Uoplyst	52,8	54,3	56,5	54,8	58,6	61,4	61,7
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

II.4 Arbejdsulykker fordelt på hovedbrancher

I tabel II.13 opgøres anmeldte arbejdsulykker på hovedbranche. Der er per 1. januar 2008 sket mindre ændringer i grupperingen. Den væsentligste ændring af betydningen for denne statistik er, at den tidligere branche *fiskeri* nu indgår i branchen *landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri*.

Antallet af anmeldelser for hovedbrancherne *fast ejendom, udlejning og forretningsservice mv.* er steget med 42 procent i løbet af perioden, selvom antallet af ulykker generelt er faldet med 5 procent. I 2005 blev der anmeldt 1.113 ulykker fra denne branche, og i 2011 var antallet steget til 1.583.

Branchens andel af de anmeldte ulykker er steget fra 5,5 procent i 2005 til 8,2 procent i 2011.

For hovedbranchen *Undervisning* er antallet af anmeldte ulykker steget med cirka 37 procent. Der blev anmeldt 1.212 ulykker i 2005, og i 2011 var anmeldelserne steget til 1.656. Hovedbranchens andel er steget fra 6,0 procent i 2005 til 8,6 procent i 2011.

For *fremstillingsvirksomhed* er antallet af anmeldelser faldet med 37 procent fra 2005 til 2011. *Fremstillingsvirksomheder* tegner sig i 2011 for 10,8 procent af anmeldelserne.

Tabel II.13 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	462	472	462	431	416	386	367
Råstofudvinding	37	37	35	33	35	35	50
Fremstillingsvirksomhed	3.316	3.487	3.336	3.534	2.705	2.292	2.083
El-, gas-, varme- og vandforsyning	330	358	332	251	218	233	243
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.077	2.266	2.281	2.325	2.041	1.805	1.853
Engroshandel og detailhandel	1.790	1.893	1.866	2.014	1.817	1.687	1.766
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	339	397	351	425	401	313	319
Transportvirksomhed mv.	1.852	1.967	1.762	1.918	1.761	1.707	1.847
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	179	221	228	253	243	213	176
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	1.113	1.205	1.129	1.322	1.420	1.399	1.583
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2.334	2.282	2.094	2.048	1.921	2.129	2.178
Undervisning	1.212	1.370	1.313	1.464	1.522	1.618	1.656
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	3.764	3.951	3.787	4.001	4.121	4.114	3.910
Kultur, forlystelser, sport mm.	587	676	570	661	772	720	730
Private husholdninger med ansat medhjælp	12	10	10	8	5	9	4
Ekstraterritoriale organisationer og organer	2	2	0	0	1	2	1
Uoplyst	943	937	838	877	485	475	563
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

Fordelingen blandt anerkendelserne følger næsten samme fordeling som anmeldelserne. *Fremstillingsvirksomheder* udgør cirka 10,8 procent af anmeldelserne og 11,9 procent af anerkendelserne. *Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør 20,2 procent af anmeldelserne og 20,7 procent af anerkendelserne.

Tabel II.14 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	286	297	432	384	328	356	273
Råstofudvinding	28	21	34	28	29	28	30
Fremstillingsvirksomhed	2.264	2.244	3.071	2.919	2.654	2.179	1.646
El-, gas-, varme- og vandforsyning	210	252	289	292	185	196	193
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.380	1.578	2.002	1.910	1.771	1.698	1.370
Engroshandel og detailhandel	1.092	1.319	1.478	1.554	1.520	1.442	1.188
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	219	237	272	304	333	265	216
Transportvirksomhed mv.	1.159	1.428	1.477	1.541	1.620	1.442	1.338
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	94	144	172	165	188	182	120
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	666	769	903	932	1.121	1.176	1.066
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	1.651	1.614	1.552	1.646	1.547	1.665	1.597
Undervisning	818	911	1.028	1.122	1.214	1.292	1.138
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	2.290	2.606	2.889	3.261	3.279	3.384	2.859
Kultur, forlystelser, sport mm.	371	431	483	476	544	608	526
Private husholdninger med ansat medhjælp	7	9	7	6	6	6	5
Ekstraterritoriale organisationer og organer	0	1	0	0	0	2	0
Uoplyst	485	465	568	620	417	295	226
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

Ud af de ulykkessager, der blev afgjort i 2011, blev der anerkendt 78,6 procent.

Hvis man ser bort fra *råstofudvinding*, varierer anerkendelsesprocenten fra 74,5 procent til 83,0 procent mellem brancherne. Anerkendelsesprocenten for *råstofudvinding* er i 2011 på 90,9. Man skal være opmærksom på, at branchen er meget lille og der er under 50 anmeldelse om året. Anerkendelsesprocenten varierer meget i perioden for denne branche.

For hovedbranchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er anerkendelsesprocenten steget fra 74,1 procent i 2005 til 78,2 procent i 2011. For *fremstillingsvirksomheder* er anerkendelsesprocenten steget fra 77,6 i 2005 til 82,2 procent i 2010.

Tabel II.15 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Procent						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	77,3	78,4	81,5	77,7	79,4	82,0	83,0
Råstofudvinding	84,8	72,4	91,9	73,7	72,5	77,8	90,9
Fremstillingsvirksomhed	77,6	79,3	83,6	79,4	81,8	81,0	82,2
El-, gas-, varme- og vandforsyning	75,5	83,4	85,3	82,3	84,5	84,1	82,5
Bygge- og anlægsvirksomhed	80,3	82,6	83,8	77,7	80,3	82,0	81,2
Engroshandel og detailhandel	74,8	77,6	79,6	75,4	77,0	77,2	76,6
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	72,5	72,0	75,6	73,4	73,2	76,8	75,5
Transportvirksomhed mv.	76,3	80,8	81,7	77,7	80,5	81,4	81,4
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	71,2	78,3	74,5	72,1	72,9	76,8	74,5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	74,7	75,9	78,0	72,9	76,4	79,0	77,9
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	74,1	76,1	75,8	73,2	77,2	78,0	77,9
Undervisning	76,8	78,6	79,4	75,8	79,1	79,4	79,1
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	74,1	75,0	77,6	76,9	77,0	78,4	78,2
Kultur, forlystelser, sport mm.	75,7	73,4	78,0	74,4	75,6	78,6	77,1
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

Offentlig administration, forsvar og socialsikring samt *bygge- og anlægsvirksomhed* er de to branchegrupper, som har den højeste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, hvilket fremgår af tabel II.16. *Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* er den branchegruppe, som har den laveste andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.16 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede, fordelt på hovedbranche¹⁰

Hovedbranche/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	3,6	5,5	5,0	4,3	4,9	3,9
Råstofudvinding	5,4	8,0	6,2	6,5	6,2	6,9
Fremstillingsvirksomhed	6,1	8,3	7,8	7,4	7,1	5,6
El-, gas-, varme- og vandforsyning	8,0	9,6	9,6	7,6	8,3	8,7
Bygge- og anlægsvirksomhed	8,8	10,5	9,9	10,0	10,8	9,2
Engroshandel og detailhandel	3,1	3,4	3,5	3,4	3,5	2,9
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	2,8	3,0	3,3	3,9	3,3	2,6
Transportvirksomhed mv.	5,8	5,9	6,1	6,6	6,3	5,9
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	1,8	2,1	1,9	2,2	2,2	1,5
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	2,6	2,9	2,8	3,5	3,8	3,4
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	11,2	10,6	11,7	10,7	11,3	11,0
Undervisning	4,4	4,9	5,4	5,8	6,0	5,2
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	5,3	5,9	6,6	6,6	6,6	5,6
Kultur, forlystelser, sport mm.	3,7	4,1	4,0	4,7	5,2	5,2
I alt	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	5,2

II.6 Arbejdsulykker fordelt på skadeart og hovedbranche

Tabel II.17 viser anmeldte ulykker i perioden 2005-2011 fordelt på skadeart og hovedbranche. Der er forskel på fordelingerne for de forskellige hovedbrancher. *Forstrækninger mv.* er den største gruppe og udgør knap halvdelen af alle ulykkerne. Den næststørste gruppe er *knoglebrud*, som udgør 13 procent af ulykkerne.

Hvis man ser på fordelingen for de enkelte brancher, er *forstrækninger mv.* den største gruppe for alle hovedbrancherne. Der er dog forskel på, hvor stor en andel den udgør inden for de forskellige hovedbrancher. For hovedbranchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør

¹⁰ Danmarks Statistik ændrede datagrundlaget for beskæftigelsestallene i 2009. Det betyder, at der er et databrud i statistikken, og at beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er branchegrupperingen ændret. Det er desuden kun muligt at lave branchegrupperingerne tilbage til 2006. Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

forstrækninger m.m. knap 59 procent af de anmeldte ulykker, mens det for hovedbranchen *undervisning* kun udgør knap 44 procent af de anmeldte ulykker. For anmeldte ulykker udgør *forstrækninger m.m.* cirka halvdelen af anmeldelserne.

Knoglebrud er den næststørste gruppe for 9 ud af de 14 hovedbrancher. Der er dog stor forskel på andelen for de enkelte hovedbrancher. For *landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri* udgør de knap 22 procent af ulykkerne, og for *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør de knap 8 procent af ulykkerne.

Sår, snit m.m. udgør cirka 8 procent af de anmeldte ulykker. For *fremstillingsvirksomhed* udgør sår, snit m.m. godt 13 procent af de anmeldte ulykker, og for *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør de knap 4 procent af de anmeldte ulykker.

Skader pga. chok udgør godt 4 procent af de anmeldte ulykker. For *pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* udgør de godt 19 procent af de anmeldte ulykker, mens andelen for brancherne *bygge- og anlægsvirksomhed* og *fremstillingsvirksomhed* udgør under 1 procent af de anmeldte ulykker.

Tabel II.17 Anmeldte ulykker i perioden 2005-2011 fordelt på skadeart og hovedbranche

	Sår, snit med mere	Blød- dels- skader	Knog- lebrud	For- stræk- ning m.m.	Ampu- -tation	Andet	Ska- der pga. chok	Død	Uop- lyst	I alt
	Procentandel									
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9,2	4,5	21,7	38,2	3,0	10,9	0,4	1,3	10,7	100,0
Råstofudvinding	5,7	2,7	16,4	50,0	1,9	9,9	0,8	1,5	11,1	100,0
Fremstillingsvirk- somhed	13,3	5,0	16,1	47,4	2,4	8,5	0,5	0,3	6,6	100,0
El-, gas-, varme- og vandforsyning	7,8	3,0	16,3	54,1	1,0	9,7	0,8	0,5	6,8	100,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	11,1	3,8	16,5	48,0	1,5	8,4	0,5	0,5	9,7	100,0
Engroshandel og detailhandel	8,7	4,4	14,0	49,1	1,0	9,3	3,1	0,2	10,2	100,0
Overnatningsfacili- teter og restaurations- virksomhed	14,1	5,2	10,8	44,5	0,4	11,7	2,4	0,0	11,0	100,0
Transportvirkso- mhed mv.	5,1	5,5	14,4	48,8	0,7	9,8	5,1	0,8	9,8	100,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirk- somhed	3,9	2,4	11,6	39,0	0,3	13,0	18,5	0,2	11,0	100,0
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	8,1	5,0	15,4	47,9	0,7	9,9	2,6	0,3	10,2	100,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	5,6	4,1	9,6	52,3	0,2	11,1	5,8	0,5	10,7	100,0
Undervisning	8,8	5,1	11,9	43,5	0,4	13,3	6,9	0,0	10,0	100,0
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	3,8	4,1	7,8	58,8	0,1	8,1	8,7	0,1	8,5	100,0
Kultur, forlystelser, sport mm.	5,6	3,6	16,5	49,9	0,4	9,6	2,0	0,3	12,2	100,0
I alt	7,9	4,5	13,0	49,8	0,9	9,7	4,3	0,4	9,5	100,0

Tabel II.18 viser de anerkendte ulykker i perioden 2005-2011 fordelt på skadeart og hovedbranche. Som for de anmeldte ulykker er der forskel på fordelingerne for de enkelte hovedbrancher. Som for de anmeldte ulykker er *forstrækning mv.* den største gruppe efterfulgt af knoglebrud. De 2 skadearter udgør henholdsvis 48 procent og 16 procent af de anerkendte ulykker.

Forstrækninger mv. udgør den største gruppe for alle 14 hovedbrancher. Der er dog forskel på, hvor stor en andel af de anerkendte ulykker *forstrækninger mv.* udgør inden for de forskellige hovedbrancher. For *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør *forstrækninger m.m.* knap 59 procent af de anerkendte ulykker, mens de for *fremstillingsvirksomhed* kun udgør knap 43 procent af de anerkendte ulykker.

Knoglebrud udgør knap 16 procent af de anerkendte ulykker. For *fremstillingsvirksomhed* og *bygge- og anlægsvirksomhed* udgør de cirka 19 procent af de anerkendte ulykker, mens *knoglebrud* udgør knap 10 procent af de anerkendte ulykker for *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*.

Skader pga. chok udgør cirka 3 procent af de anerkendte ulykker. For *pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* udgør *skader pga. chok* knap 16 procent af de anerkendte ulykker, mens de for *fremstillingsvirksomhed, bygge- og anlægsvirksomhed* udgør under 1 procent af de anerkendte ulykker.

Tabel II.18 Anerkendte ulykker i perioden 2005 -2011 fordelt på skadeart og hovedbranche

	Sår, snit med mere	Blød- dels- skader	Knog- lebrud	For- stræk- ning m.m.	Am- puta- tion	Andet	Ska- der pga. chok	Død	Uop- lyst	I alt
	Procentandel									
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	10,6	5,0	24,6	35,4	3,8	10,8	0,3	0,7	8,8	100,0
Råstofudvinding	8,6	3,0	19,2	46,5	2,5	9,6	0,5	1,5	8,6	100,0
Fremstillingsvirk- somhed	15,4	5,2	19,5	42,8	3,0	8,5	0,3	0,2	5,1	100,0
El-, gas-, varme- og vandforsyning	8,5	3,0	19,1	52,5	1,2	8,8	0,7	0,4	5,8	100,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	12,8	4,1	19,1	44,8	1,9	8,7	0,5	0,4	7,8	100,0
Engroshandel og detailhandel	10,2	4,8	17,2	46,1	1,3	9,5	2,4	0,2	8,3	100,0
Overnatningsfaci- liteter og restaurations- virksomhed	16,3	5,1	12,7	41,9	0,4	13,0	2,5	0,0	8,2	100,0
Transportvirk- somhed mv.	5,7	6,5	17,0	47,2	0,9	9,6	5,1	0,5	7,6	100,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirk- somhed	4,9	2,5	14,6	39,7	0,5	13,7	15,8	0,1	8,2	100,0
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	9,2	5,6	18,4	45,6	0,9	10,1	1,8	0,3	8,0	100,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	6,2	4,6	11,7	53,1	0,3	10,8	4,3	0,3	8,6	100,0
Undervisning	9,8	5,4	14,1	43,5	0,5	13,3	5,1	0,0	8,1	100,0
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	4,4	4,6	9,4	58,9	0,2	8,3	7,1	0,0	7,1	100,0
Kultur, forlystelser, sport mm.	6,5	4,0	18,9	48,8	0,5	9,7	1,4	0,1	9,9	100,0
I alt	9,2	4,9	15,6	48,2	1,2	9,8	3,4	0,2	7,5	100,0

II.6 Arbejdsulykker fordelt på køn

I tabellerne II.19-II.22 ses opgørelsen på køn for antallet af anmeldte og anerkendte ulykker. Som det ses i tabel II.19, anmeldes der langt flere arbejdsulykker for *mænd* end for *kvinder*. *Kvindernes* andel af de ulykker, som blev anmeldt i 2011, er knap 43 procent.

Der er forskel på, hvilke typer ulykker der anmeldes for henholdsvis *mænd* og *kvinder*. For *kvinderne* udgør *forstuvning*, *forvriddning*, *forstrækning* en større andel af ulykkerne end hos *mændene*. For *mændene* udgør *knoglebrud* en større andel af ulykkerne end for *kvinderne*. Der er ligeledes forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For *kvinderne* kommer en større andel af ulykkerne fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*, mens *mændene* har en større andel af ulykkerne fra *fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægsvirksomhed*.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellen i arbejdsskader for mænd og kvinder se arbejdspapiret om køn, som blev offentliggjort i forbindelse med Arbejdsskadestatistik 2010.

Tabel II.19 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Kvinder	8.384	9.042	8.615	9.179	8.720	8.406	8.365
Mænd	11.965	12.489	11.779	12.386	11.164	10.731	10.964
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95
Andel kvinder	41	42	42	43	44	44	43

Tabel II.20 viser, at der er flere anerkendte arbejdsulykker blandt *mænd* end blandt *kvinder*. *Kvindernes* andel af de ulykker, som blev anerkendt i 2011, er knap 43 procent. Forskellen, der var blandt de anmeldte ulykker, genfindes blandt de anerkendte ulykker. Forskellen i anmeldelserne har ligeledes medført, at der er forskel i anerkendelsesprocenterne for *mænd* og *kvinder*.

Tabel II.20 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Kvinder	5.334	5.858	6.557	7.119	7.116	6.849	5.884
Mænd	7.686	8.468	10.100	10.041	9.640	9.367	7.907
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106
Andel kvinder	41	41	39	41	42	42	43

Som det fremgår af tabel II.21, er anerkendelsesprocenten blandt *mænd* lidt højere end for *kvinder* igennem alle årene. Anerkendelsesprocenten er som følge af arbejdsskadereformen steget for både *mænd* og *kvinder*.

Tabel II.21 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Kvinder	73,1	74,9	76,8	74,0	76,3	77,3	77,1
Mænd	76,6	78,9	81,7	77,8	79,7	80,3	79,8
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

Af tabel II.22 fremgår de to køns anerkendelser per 1.000 beskæftigede. Der blev i 2011 anerkendt 5,2 ulykker per 1.000 beskæftigede. Fordelingen er dog ikke ens for *mænd* og *kvinder*. *Kvinderne* fik anerkendt 4,6 ulykker per 1.000 beskæftigede, mens *mændene* fik anerkendte 5,7 ulykker per 1.000 beskæftigede.

Tabel II.22 Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede og køn ("incidensen")

Køn/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal per 1.000 beskæftigede							
Kvinder	4,2	4,5	4,9	5,3	5,4	5,3	4,6
Mænd	5,3	5,8	6,7	6,6	6,5	6,7	5,7
I alt	4,8	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	5,2

II.7 Arbejdsulykker fordelt på alder

Det fremgår af tabel II.23, at det er aldersgrupperne *40-44-årige* og *45-49-årige*, som har den største andel af ulykkerne. I 2011 udgør de hver især cirka 14 procent af ulykkerne. Denne tendens gælder hele perioden. Der har været en markant stigning i antallet af anmeldelser i aldersgruppen *60-64 år* frem til 2011. Gruppen udgør kun 5,5 procent af arbejdsulykker anmeldt i 2011. 75 procent af alle anmeldelser kommer fra aldersgrupperne mellem *30 og 59 år*. Denne andel ligger meget stabilt i hele perioden.

Der er forskel på, hvilke typer ulykker der anmeldes for de forskellige aldersgrupper. Hvis man ser på skadearten, udgør *knoglebrud* en større andel af ulykkerne for de ældste aldersgrupper. For de yngste aldersgrupper udgør *sårskader* en større andel af anmeldelserne end for de andre aldersgrupper, og for de midterste aldersgrupper udgør *forstuvning, forvridning, forstrækning* en større andel af ulykkerne.

Der er ligeledes små forskydninger mellem hvilke brancher, de anmeldte ulykker kommer fra. De midterste aldersgrupper har en større andel fra *fremstillingsvirksomhed* samt *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*. For en mere detaljeret gennemgang af forskellene mellem de forskellige aldersgrupper se arbejdsrapporten om alder, som blev offentliggjort i forbindelse med arbejdsskadestatistikken for 2010.

Tabel II.23 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunkt

Alder/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Under 20 år	664	687	708	715	653	551	640
20-24 år	1.463	1.551	1.555	1.632	1.562	1.350	1.413
25-29 år	1.940	2.008	1.782	1.903	1.683	1.550	1.571
30-34 år	2.290	2.393	2.297	2.237	2.129	1.917	1.879
35-39 år	2.791	2.743	2.480	2.735	2.350	2.290	2.313
40-44 år	2.838	3.074	2.971	3.096	2.807	2.650	2.607
45-49 år	2.619	2.825	2.672	2.896	2.800	2.779	2.759
50-54 år	2.493	2.714	2.575	2.730	2.459	2.556	2.564
55-59 år	2.278	2.432	2.318	2.398	2.187	2.242	2.248
60-64 år	787	888	849	1.008	1.030	989	1.055
65 år og derover	186	216	187	215	224	263	280
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

I tabel II.24 ses, at aldersfordelingen af de anerkendte arbejdsulykker følger det samme mønster som aldersfordelingen af anmeldelserne. 75 procent af de anerkendte arbejdsulykker er i aldersgrupperne mellem 30 og 59 år.

Tabel II.24 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunkt

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Under 20 år	411	477	591	551	578	494	452
20-24 år	962	1.098	1.172	1.271	1.232	1.152	957
25-29 år	1.264	1.325	1.446	1.536	1.365	1.278	1.125
30-34 år	1.486	1.610	1.793	1.757	1.754	1.606	1.293
35-39 år	1.752	1.868	2.087	2.096	2.042	1.917	1.627
40-44 år	1.809	1.986	2.395	2.503	2.362	2.290	1.861
45-49 år	1.662	1.792	2.252	2.230	2.284	2.310	1.961
50-54 år	1.615	1.774	2.117	2.277	2.160	2.130	1.870
55-59 år	1.474	1.682	1.928	2.009	1.915	1.962	1.665
60-64 år	501	589	716	766	871	894	768
65 år og derover	84	125	160	164	193	183	212
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

Af tabel II.25 fremgår, at anerkendelsesprocenterne i 2011 varierer mellem 75,4 og 85,1 procent. Størst er den for aldersgruppen mellem 65 år og derover og mindst for aldersgruppen mellem 20 og 24 år.

Tabel II.25 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Under 20 år	77,8	77,6	83,5	76,3	81,4	79,3	81,4
20-24 år	73,1	79,2	77,2	74,4	75,3	77,6	75,4
25-29 år	76,0	75,1	78,1	76,4	75,6	76,9	77,7
30-34 år	74,0	76,4	78,2	72,1	75,3	76,9	76,9
35-39 år	73,0	76,1	78,0	73,9	77,6	78,3	76,9
40-44 år	73,3	76,1	78,9	77,0	76,9	78,6	77,6
45-49 år	74,3	75,4	80,3	75,3	78,1	78,1	77,1
50-54 år	76,3	78,4	81,0	78,7	80,5	80,1	79,9
55-59 år	79,1	80,5	82,0	78,8	82,5	82,3	81,8
60-64 år	81,2	82,5	84,8	80,8	81,2	82,9	84,0
65 år og derover	68,3	74,4	80,0	76,3	82,8	80,6	85,1
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

I tabel II.26 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af arbejdsulykker stiger med alderen til og med *aldersgruppen 50-54 år*, hvorefter den falder igen.

Tabel II.26 Andel anerkendte arbejdsulykker per 1.000 beskæftigede og alder på skadetidspunktet ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager per 1.000 beskæftigede							
Under 20 år	2,5	2,7	3,2	2,8	2,8	2,7	2,5
20-24 år	4,6	5,1	5,2	5,5	5,7	5,5	4,6
25-29 år	4,8	5,1	5,6	5,9	5,8	5,8	5,2
30-34 år	4,8	5,0	5,6	5,6	5,9	5,8	4,9
35-39 år	5,1	5,5	6,2	6,2	6,3	6,1	5,1
40-44 år	5,4	5,7	6,6	6,7	6,5	6,7	5,6
45-49 år	5,4	5,7	7,1	6,9	7,0	7,1	5,9
50-54 år	5,5	6,1	7,1	7,5	7,3	7,4	6,4
55-59 år	5,1	5,8	6,8	7,1	6,9	7,4	6,3
60-64 år	4,2	4,5	4,9	4,9	5,1	5,3	4,6
65 år og derover	1,2	1,7	2,1	2,0	2,3	2,1	2,2
I alt	4,8	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	5,2

II.8 Arbejdsulykker fordelt på bopælsregioner

Tabel II.27 viser, at personer bosiddende i *region Hovedstaden*, *region Syddanmark* og *region Midtjylland* tegner sig for næsten lige store andele af ulykkerne. De anmelder hver 23-24 procent. Den mindste andel kommer fra *region Nordjylland*, som anmelder knap 12 procent af ulykkerne i

2010. Fordelingen er stabil over perioden. Stigningen i antallet af anerkendelser skyldes dels effekterne af arbejdsskadereformen og dels, at Arbejdsskadestyrelsen i 2007 og 2008 har haft fokus på at få afsluttet de ældste sager.

For regionerne er der små forskelle på, hvilken type ulykker der anmeldes. Den største forskel består i, hvilken branche anmeldelsen kommer fra. I *region Nordjylland* og *region Syddanmark* udgør *fremstillingsvirksomhed* en større andel af anmeldelserne end i *region Hovedstaden*. *Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør derimod en større andel af ulykkerne i *region Hovedstaden* end i de andre regioner.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellene mellem regionerne se arbejdspapiret om regioner, der blev offentliggjort i forbindelse med arbejdsskadestatistikken for 2010.

Tabel II.27 Anmeldte arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Region Hovedstaden	4.803	5.076	4.659	4.917	4.676	4.635	4.516
Region Sjælland	3.354	3.447	3.307	3.460	3.144	2.985	3.047
Region Syddanmark	4.725	5.049	4.742	5.087	4.618	4.424	4.494
Region Midtjylland	4.764	5.043	4.967	5.047	4.728	4.544	4.659
Region Nordjylland	2.273	2.455	2.307	2.506	2.233	2.177	2.269
Uoplyst	430	461	412	548	485	372	344
I alt	20.349	21.531	20.394	21.565	19.884	19.137	19.329
Indeks	100	106	100	106	98	94	95

Tabel II.28 viser, at *region Syddanmark* og *region Midtjylland* har flest anerkendte ulykker. Der er således sammenfald mellem regioner med mange anerkendelser og mange anmeldelser.

Tabel II.28 Anerkendte arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Region Hovedstaden	3.182	3.859	3.351	3.850	3.667	3.474	3.087
Region Sjælland	2.315	2.347	2.501	2.792	2.654	2.443	2.160
Region Syddanmark	2.839	3.418	3.864	3.760	3.896	3.866	3.315
Region Midtjylland	2.947	2.964	4.481	4.414	4.118	4.095	3.349
Region Nordjylland	1.524	1.459	2.195	2.001	2.042	1.976	1.638
Uoplyst	213	279	265	343	379	362	242
I alt	13.020	14.326	16.657	17.160	16.756	16.216	13.791
Indeks	100	110	128	132	129	125	106

I tabel II.29 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer lidt mellem regionerne samt over tid. Variationen over tid kan skyldes fokusområder hos Arbejdsskadestyrelsen. Når anerkendelsesprocenten i *region Midtjylland* og *region Nordjylland* stiger markant i 2007 og ligger højt i 2008, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i 2007 og 2008. Forskellen i antallet af anerkendelser og anerkendelsesprocenterne

kan skyldes, at erhvervsstrukturen er forskellig i regionerne. Det kan heller ikke udelukkes, at anmeldemønstret er forskelligt.

Tabel II.29 Anerkendelsesprocent, arbejdsulykker fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Procent						
Region Hovedstaden	75,5	77,7	75,6	74,7	76,2	75,5	75,1
Region Sjælland	75,4	77,3	79,6	75,5	78,2	78,2	78,9
Region Syddanmark	72,4	77,5	78,6	73,9	78,2	78,8	79,6
Region Midtjylland	76,3	75,7	81,9	79,7	79,9	81,6	80,8
Region Nordjylland	77,3	78,4	85,5	78,3	80,3	82,1	79,4
I alt	75,1	77,2	79,7	76,2	78,2	79,0	78,6

- I alt inkl. uoplyst

Tabel II.30 viser antallet af anerkendte ulykker per 1.000 beskæftigede. Region Hovedstaden har den laveste incidens.

Tabel II.30 Andel anerkendte ulykker i forhold til beskæftigelse og bopælsregion ("incidensen")

Region/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal per 1.000 beskæftigede					
Region Hovedstaden	4,2	3,6	4,1	3,9	3,8	3,4
Region Sjælland	6,9	7,2	8,0	7,8	7,5	6,7
Region Syddanmark	5,8	6,4	6,2	6,6	6,9	6,0
Region Midtjylland	4,7	7,0	6,7	6,4	6,7	5,5
Region Nordjylland	5,2	7,6	6,9	7,2	7,3	6,1
I alt	5,2	5,9	6,0	6,0	6,0	5,2

- * I alt inkl. uoplyst

III Erhvervssygdomme

Tabel III.1 viser antallet af anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2004-2011. Antallet af anmeldelser er steget med 39 procent i perioden 2004 til 2007. Fra 2007 og frem falder antallet af anmeldelser igen og er i 2010 på knap 17.000. Fra 2010 til 2011 stiger antallet af anmeldelser igen med cirka 1.300 sager. Antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede er steget fra 6,2 i 2005 til 6,9 i 2007. Herefter falder antallet af anmeldelser per 1.000 beskæftigede igen. I 2011 anmeldes der 6,8 erhvervssygdomme per 1.000 beskæftigede.

Tabel III.1 Anmeldte erhvervssygdomme

År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal anmeldte	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Antal anmeldte per 1.000 beskæftigede	6,2	6,7	6,9	6,7	6,4	6,3	6,8

Ud over diagnoser vil der som under ulykker blive set på fordeling på køn, alder, branche og bopælsregion.

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelser er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet det tager en vis tid at oplyse sagerne og træffe afgørelser.

Tabel III.2 Anerkendte erhvervssygdomme

År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal anerkendte	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Antal anerkendte per 1.000 beskæftigede	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9	1,5
Anerkendelsesprocent	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

At tabellerne med anerkendte erhvervssygdomme er fordelt på året for anerkendelse betyder, at arbejds gange, produktivitet samt fokusområder ligeledes vil have betydning for antallet af anerkendelser. For eksempel i forbindelse med arbejdsskadereformen, hvor man overgår til en samlet afgørelse i stedet for selvstændige delafgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”¹¹.

På Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside www.ask.dk findes der redegørelser om Erhvervssygdomsudvalgets arbejde, hvor man kan læse mere om, hvilke ændringer der er sket på erhvervssygdomsfortegnelsen.

Opgørelsesmetoden i denne statistik gør, at der er flere mulige grunde til den konstaterede udvikling i antallet af anerkendelser. Ud over effekterne af, at der er kommet flere erhvervssygdomme på

¹¹ Det er kun det nye erhvervssygdomsbegreb, som har virkning fra 1. januar 2005. De øvrige dele af reformen – herunder den samlede afgørelse – omfatter både ulykkes- og erhvervssygdomssager per 1. januar 2004.

fortegnelsen, vil produktionen og arbejdstilrettelæggelsen i Arbejdsskadestyrelsen også påvirke antallet af anerkendelser.

For eksempel var der ligesom i 2007 også stor fokus i 2008 på at få afsluttet de ældste sager. Da det tager længere tid at anerkende og behandle en sag erstatningsmæssigt end at afvise en sag, vil der blandt de ældste sager være en større andel af anerkendelser. Dette kan være med til at forklare stigningen i antallet af anerkendelser i 2007 og 2008.

At en diagnose kommer på fortegnelsen betyder ligeledes, at den kan anerkendes uden forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. Det kan betyde tidsmæssige forskydninger i antallet af anerkendelser, hvis der træffes principielle afgørelser i Erhvervssygdomsudvalget, som kan have betydning for sager, der ligger og venter på afgørelse. Når diagnoserne kommer på erhvervs-sygdomsfortegnelsen, bliver sagsbehandlingen af disse sager mere enkel og går hurtigere. Arbejdsskadereformen medførte en gennemgang af erhvervs-sygdomsfortegnelsen, og der er løbende tilføjet diagnoser.

Alt andet lige vil stigningen i antallet af anmeldelser ligeledes betyde en stigning i antallet af anerkendelser over tid.

Antallet af anerkendelser faldt fra 2010 til 2011, hvilket hænger sammen med, at der ikke blev afsluttet helt så mange sager i 2011 som i 2010 (jf. afsnit I.2 om afsluttede sager).

III.1 Erhvervs-sygdomme fordelt på diagnoser

I forbindelse med erhvervs-sygdommene registreres der en anmeldediagnose, når sagen oprettes i Arbejdsskadestyrelsen. Når sagen er oplyst og der træffes afgørelse om anerkendelse/afvisning, registreres der en slutdiagnose. Slutdiagnosen er mere detaljeret end anmeldediagnosen, da den registreres på baggrund af de oplysninger, der er indhentet i sagen. Dette betyder, at når anmeldelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af anmeldediagnosen, og når anerkendelserne opgøres statistisk, sker det på baggrund af slutdiagnosen. Derfor kan tabellerne ikke sammenholdes direkte.

Antallet af anmeldte erhvervs-sygdomme er i perioden 2005 til 2011 steget med cirka 8 procent. Stigningen dækker over, at antallet af anmeldelser steg fra 2005 til 2007. Herefter falder antallet af anmeldelser frem til 2010. Fra 2010 til 2011 stiger antallet af anmeldelser igen. *Hudsygdomme*, *høresygdomme* og *psykiske sygdomme* tegner sig for en stor del af stigningen fra 2010 til 2011.

Svingningen i anmeldte erhvervs-sygdomme dækker over forskellige tendenser for de enkelte diagnoser. For eksempel er antallet af anmeldte *hudsygdomme* fordoblet i perioden 2005 til 2011. Den største stigning skete fra 2006 til 2007, hvor antallet af anmeldelser steg med 44 procent. Antallet af anmeldelser har været stigende siden 2007. I 2011 blev der anmeldt 2.660 *hudsygdomme*, og det er det højeste antal anmeldelser i hele perioden. *Hudsygdommene* udgjorde i 2005 knap 8 procent af de anmeldte erhvervs-sygdomme, og i 2011 var andelen steget til knap 15 procent.

Antal anmeldte *kræftsygdomme* har været stigende frem til 2008, og herefter har antallet af anmeldelser været faldende igen. Stigningen er mest markant i 2007 og 2008. Årsagen til stigningen i 2007 skyldes, at man indførte en automatisk anmeldeordning af visse kræftformer, der ofte er arbejdsbetingede. Det drejer sig om næsekræft og lungehindekræft. Derudover har

Arbejdsskadestyrelsen lavet flere kampagner for at øge lægernes fokus på anmeldepligten omkring sager om arbejdsbetinget kræft. *Kræftsygdomme* udgør i 2008 knap 4 procent af anmeldelserne; i 2011 udgjorde de godt 3 procent af anmeldelserne.

Antallet af psykiske sygdomme er steget med 38 procent i perioden. Antallet af *psykiske sygdomme* nåede det højeste niveau i 2008, hvor der blev anmeldt cirka 3.500 *psykiske sygdomme*. Antallet faldt fra 2008 til 2010 og ligger nu på cirka 3.000. Fra 2010 til 2011 steg antallet af anmeldte *psykiske sygdomme* igen og er i 2011 på niveau med 2008. Antallet af anmeldte *psykiske sygdomme* udgør i 2011 knap 19 procent af anmeldelserne.

Antallet af anmeldte erhvervssygdomme med anmeldediagnoserne *skulder- og nakkesygdomme* svinger mellem 2.400 og 2.800 anmeldelser. *Andre sygdomme i bevægeapparatet* svinger mellem 1.000 og 1.200 anmeldelser. Antallet af anmeldte erhvervssygdomme med anmeldediagnosen *armsygdomme* er derimod faldet i løbet af perioden. I 2005 blev der anmeldt cirka 2.900 *armsygdomme*, og i 2011 var antallet faldet til cirka 1.700. Anmeldte *rygsygdomme* er faldet fra knap 1.800 anmeldelser i 2005 til 1.600 anmeldelser i 2011. Samlet set er *sygdomme i bevægeapparatet* (inkl. rygsygdomme) faldet fra 8.200 anmeldelser i 2005 til 7.000 anmeldelser i 2011. I 2005 udgjorde sygdomme i bevægeapparatet 48 procent af anmeldelserne, og i 2011 er andelen faldet til 38 procent.

Høresygdommene steg med 20 procent fra 2010 til 2011. I perioden 2005 til 2010 ligger antallet af anmeldelser mellem 1.700 og 1.900. *Høresygdomme* udgør 10 procent af anmeldelserne i 2005 og 12 procent af anmeldelserne i 2011.

Tabel III.3 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på anmeldediagnose

Anmeldediagnose/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Hudsygdomme	1.337	1.489	2.146	1.907	1.924	2.131	2.660
Høresygdomme	1.704	1.786	1.679	1.888	1.850	1.813	2.183
Lungesygdomme	419	491	552	503	525	443	557
Kræftsygdomme ¹²	260	312	552	755	732	600	612
Skulder- og nakkesygdomme	2.535	2.634	2.782	2.761	2.731	2.395	2.519
Armsygdomme	2.845	2.732	2.643	2.549	2.192	1.782	1.707
Andre sygdomme i bevægeapparatet	1.028	1.048	1.140	1.043	1.094	1.126	1.193
Rygsygdomme	1.793	1.787	1.799	1.807	1.705	1.716	1.604
Psykisk sygdom/gener	2.534	2.990	3.445	3.521	3.089	3.106	3.486
Andet	2.155	2.863	2.367	1.956	1.875	1.569	1.593
Uoplyst	329	233	293	359	292	252	156
I alt	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Indeks	100	108	115	112	106	100	108

¹² Per 1. juli 2007 får Arbejdsskadestyrelsen automatisk meddelelse fra Sundhedsstyrelsen om registrerede tilfælde af mesotheliom og næsekræft.

Antallet af anerkendelser er stigende fra 2005 til 2011. En del af stigningen skyldes det nye erhvervssygdomsbegreb. Antallet af afsluttede sager har været stigende frem til 2009, hvilket også medfører flere anerkendelser. Antallet af anerkendelser falder fra 2010 til 2011 med 23 procent fra cirka 5.200 til cirka 4.000. Antallet af afsluttede erhvervssygdomssager faldt med cirka 19 procent fra 2010 til 2011.

Hvis man ser på udviklingen fra 2005 til 2011, er antallet af anerkendelser steget med cirka 1.300, svarende til 50,7 procent. Den største stigning i anerkendelserne er sket for *høresygdomme*, som er næsten fordoblet. Antallet af anmeldelser er steget med 28 procent i samme periode.

Antallet af anerkendte *hudsygdomme* steg med cirka 80 procent i perioden, hvilket hænger sammen med, at antallet af anmeldelser er steget med 99 procent i perioden.

For de *psykiske sygdomme* er antallet af anerkendelser ligeledes steget. Dette skyldes til dels, at *posttraumatisk belastningsreaktion* kom på fortegnelsen i 2005, og dels de flere anmeldelser. Antallet af anerkendelser er steget med 45 procent fra 2005 til 2011, mens antallet af anmeldte psykiske sygdomme er steget med 38 procent.

For *lungesygdommene* er der ligeledes sket en stigning i antallet af anerkendelser, efter at *pleurale plaques* kom på fortegnelsen.

Der er også sket en stigning i antallet af anerkendte *andre sygdomme i bevægeapparatet*, her er der ligeledes sket ændringer på fortegnelsen. Fra 2006 til 2007 er antallet af anerkendelser mere end fordoblet. Antallet af anerkendte faldt fra 2010 til 2011, hvilket hænger sammen med, at der ikke er afsluttet så mange sager i 2011 som i 2010.

Tabel III.4 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Kræftsygdomme	136	135	153	187	166	172	160
Psykiske sygdomme	146	99	148	196	223	246	212
Nervesygdomme	96	86	171	148	144	158	110
Høresygdomme	452	532	1.087	917	961	1.152	877
Lungesygdomme	243	234	362	321	336	343	265
Hudsygdomme	768	936	1.426	1.619	1.602	1.695	1.389
Rygsygdomme	253	206	395	308	323	330	217
Andre sygdomme i bevægeapparatet	340	347	835	810	857	891	580
Andet	159	98	153	116	133	140	125
Uoplyst	55	48	57	63	66	42	57
I alt	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Indeks	100	103	181	177	182	195	151

Der er for erhvervssygdommene stor spredning i anerkendelsesprocenterne for de enkelte diagnoser. *Hudsygdomme* har den største anerkendelsesprocent. Anerkendelsesprocenten for hudsygdomme var stigende frem til 2008, hvorefter den faldt. Faldet i anerkendelsesprocent kan hænge sammen

med stigningen i antallet af anmeldelser, der kom i 2007. Der blev i 2011 anerkendt cirka 71 procent af de afgjorte *hudsygdomme*. Anerkendelsesprocenten for høresygdomme er steget fra 31,7 procent i 2005, og der blev i 2011 anerkendt 53,2 procent af de afgjorte *høresygdomme*.

For *andre sygdomme i bevægeapparatet* er anerkendelsesprocenten steget. Før 2007 lå anerkendelsesprocenten på cirka 6 procent, og i perioden 2007-2011 ligger den på 11-14 procent. Stigningen i anerkendelsesprocenterne er sket samtidig med en stigning i antallet af anmeldelser. Anerkendelsesprocenten for *kræftsygdommene* er faldet fra 2006 til 2007. Dette er sket samtidig med stigningen i antallet af anmeldelser.

Psykiske sygdomme har den laveste anerkendelsesprocent. Af de *psykiske sygdomme*, som blev afgjort i 2011, blev der anerkendt 7,2 procent.

Da der er så stor forskel på anerkendelsesprocenterne, vil den samlede anerkendelsesprocent være meget afhængig af, hvilke erhvervssygdomme der anerkendes.

Den store forskel i anerkendelsesprocenterne for erhvervssygdommene medfører ligeledes, at fordelingen på diagnoser for anerkendelser er meget anderledes end fordelingen på diagnoser for anmeldelser. Diagnoser med meget høje anerkendelsesprocenter vil udgøre en relativt større andel af de anerkendte end af de anmeldte erhvervssygdomme.

Tabel III.5 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomssager fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Kræftsygdomme	55,5	54,4	37,7	31,3	29,7	31,9	32,3
Psykiske sygdomme	6,3	3,8	4,9	6,9	6,7	7,4	7,2
Nervesygdomme	19,3	15,9	24,6	20,3	22,6	22,2	22,2
Høresygdomme	31,7	38,9	53,2	53,7	51,3	53,9	53,2
Lungesygdomme	36,0	33,9	33,6	31,3	30,9	40,7	39,0
Hudsygdomme	71,4	70,4	73,9	78,3	77,9	73,5	71,2
Rygsygdomme	16,3	13,2	21,5	16,1	17,3	17,3	15,5
Andre sygdomme i bevægeapparatet	5,8	5,7	12,5	10,9	12,4	14,1	12,0
I alt	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

III.2 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Oplysninger omkring branche registreres i nogle sager først i forbindelse med anerkendelse/afvisning, og derfor er der mange uoplyste i 2011. De uoplyst udgør knap 10 procent af sagerne fra 2011.

Fremstillingsvirksomhed er den hovedbranche, hvor der er flest anmeldelser. I 2011 kom cirka 20 procent af anmeldelserne fra denne branche. Antallet af anmeldelser fra denne branche er faldet med cirka 19 procent fra 2005 til 2011. I samme periode er antallet af anmeldelser steget med 8 procent. Den andenstørste ”leverandør” af anmeldelser er *offentlig administration, forsvar, socialsikring*. De står for cirka 15 procent af anmeldelserne i 2011. Herefter følger *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger*, som står for 13 procent af anmeldelserne.

Antallet af anmeldelser fra hovedbranchen *offentlig administration, forsvar, socialsikring* er steget fra 2010 til 2011 med cirka 440 anmeldelser svarende til 19,6 procent. Antallet af anmeldelser generelt er steget med 8 procent, og der er fortsat knap 10 procent af sagerne fra 2011, som mangler at blive fordelt på brancher. Antallet af anmeldelser fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er derimod faldet fra 2010 til 2011 med cirka 200 sager.

For *undervisningsbranchen* topper antallet af anmeldelser i 2007, hvor der anmeldes knap 1.000 erhvervssygdomme. Fra 2007 til 2011 falder antallet af anmeldelser igen. I 2011 anmeldes der cirka 700 erhvervssygdomme fra branchen *undervisning*.

Svingningerne i de enkelte brancher kan skyldes en ændring i registreringer som følge af overgangen fra DB03-branchekoder til DB07-branchekoder.

Tabel III.7 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ¹³
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri ¹⁴	352	328	347	332	279	293	271
Råstofudvinding	26	34	52	31	38	53	45
Fremstillingsvirksomhed	4.498	4.626	4.807	4.583	4.307	3.640	3.647
El-, gas-, varme- og vandforsyning	215	219	221	216	202	176	153
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.443	1.489	1.567	1.585	1.511	1.619	1.577
Engroshandel og detailhandel	1.422	1.482	1.574	1.606	1.493	1.540	1.630
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	291	362	394	390	391	399	414
Transportvirksomhed mv.	1.114	1.249	1.156	1.254	1.041	950	909
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	241	209	280	228	272	256	241
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	826	899	1.036	1.106	1.052	1.099	1.112
Offentlig administration, forsvar, socialsikring	2.399	2.444	2.791	2.492	2.250	2.226	2.663
Undervisning	670	710	990	946	890	742	689
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	2.522	3.423	3.158	3.198	3.206	2.638	2.435
Kultur, forlystelser, sport mm.	513	537	659	677	666	707	712
Private husholdninger med ansat medhjælp	4	3	5	1	2	7	5
Ekstraterritoriale organisationer og organer	1	4	2	1	3	4	3
Uoplyst	402	347	359	403	406	584	1.764
I alt	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Indeks	100	108	115	112	106	100	108

De brancher, som tegner sig for en stor del af anmeldelserne, har ligeledes en stor andel af anerkendelserne. *Fremstillingsvirksomhed* udgør i 2011 cirka 29 procent af de erhvervssygdomme, som blev anerkendt. *Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør cirka 14 procent af de anerkendte erhvervssygdomme, og *bygge- og anlægsvirksomheder* udgør cirka 14 procent. Forskellene mellem fordelingen på anmeldte og anerkendte skyldes, at det er forskellige diagnoser, som de enkelte brancher giver anledning til, og anerkendelsesprocenten er forskellig for de forskellige diagnoser.

Der skal igen gøres opmærksom på, at stigningen i antallet af anerkendte erhvervssygdomme ikke udelukkende skyldes arbejdsskadereformen, men også, at Arbejdsskadestyrelsen både i 2007 og 2008 havde fokus på at få afsluttet de ældste sager (jævnfør forklaringer i indledningen til kapitlet).

¹³ At der er mange uoplyste i 2011 skyldes, at ikke alle sager er oplyst med hensyn til branche endnu. Oplysning om branche skal registreres inden anerkendelse/afvisning.

¹⁴ Fiskeri er ikke længere en selvstændig branchegruppe, ændring per 1. januar 2008.

Tabel III.8 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	78	80	136	102	102	113	90
Råstofudvinding	5	4	17	18	22	23	14
Fremstillingsvirksomhed	976	895	1.839	1.655	1.664	1.649	1.162
El-, gas-, varme- og vandforsyning	32	44	71	75	61	75	48
Bygge- og anlægsvirksomhed	330	376	618	588	621	687	573
Engroshandel og detailhandel	197	198	380	354	369	405	319
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	54	62	94	99	124	138	108
Transportvirksomhed mv.	102	116	221	240	201	210	156
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	15	12	16	21	17	40	25
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	78	78	125	160	198	228	149
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	377	306	475	464	420	499	455
Undervisning	28	38	68	86	90	142	79
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	249	367	572	662	711	710	550
Kultur, forlystelser, sport mm.	62	81	106	131	169	206	172
Private husholdninger med ansat medhjælp	0	1	3	0	0	0	4
Uoplyst	65	63	46	30	42	44	88
I alt	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Indeks	100	103	181	177	182	195	151

Anerkendelsesprocenten er forskellig i brancherne: for eksempel anerkendes der flere af erhvervssygdommene i *bygge- og anlægsvirksomheder*, end der gør i branchen *undervisning*. Den store forskel i anerkendelsesprocenten skyldes, som tidligere nævnt, at der er forskel på, hvilke diagnoser de enkelte brancher anmelder. Brancher med en stor andel af hudsygdomme vil have en større anerkendelsesprocent end brancher med mange psykiske sygdomme. Man skal desuden være opmærksom på, at brancherne er af forskellig størrelse, og anerkendelsesprocenten i de små brancher kan svinge meget alene af den grund.

Anerkendelsesprocenten er steget i 2011 i forhold til 2005 for alle brancher. Der er forskel på, hvor mange procentpoint anerkendelsesprocenten er steget. For *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er anerkendelsesprocenten steget med 7,4 procentpoint, mens anerkendelsesprocenten for *offentlig forvaltning og forsvar, socialsikring* er steget med 1,4 procentpoint.

Anerkendelsesprocenten er steget for hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed*. Før 2006 var anerkendelsesprocenten på 24-26, og i 2006 og senere er den steget til 33-36 procent. For hovedbranchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er anerkendelsesprocenten steget i hele perioden. I 2005 var anerkendelsesprocenten 12, og i 2011 var den steget til 24,7 procent. Stigningen kan skyldes arbejdsskadereformen.

III.9 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche

Hovedbranche/År for afvisning	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Procent						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	28,2	26,8	37,5	28,0	33,9	31,1	34,5
Råstofudvinding	20,8	21,1	36,2	54,5	44,9	51,1	32,6
Fremstillingsvirksomhed	26,0	24,0	35,5	33,9	33,4	36,0	35,2
El-, gas-, varme- og vandforsyning	20,0	22,0	30,7	31,9	28,8	35,4	33,1
Bygge- og anlægsvirksomhed	29,4	30,2	36,5	36,7	37,0	37,9	39,8
Engroshandel og detailhandel	17,0	16,0	24,1	21,5	23,4	23,9	22,7
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	20,9	18,1	27,4	24,9	30,8	31,7	30,8
Transportvirksomhed mv.	10,5	10,5	18,6	19,0	17,6	20,1	18,2
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	5,9	6,6	7,3	9,1	6,9	14,7	12,2
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	11,4	9,6	13,8	15,5	17,2	19,2	15,7
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	16,4	13,7	18,9	17,6	17,6	20,8	19,6
Undervisning	5,1	6,2	8,4	9,7	9,8	16,6	13,2
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	12,0	15,4	16,3	21,4	20,8	23,9	24,7
Kultur, forlystelser, sport mm.	14,4	17,3	18,1	19,4	24,6	27,3	26,5
I alt	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

Den store stigning i 2007 og 2008 i antallet af anerkendelser per 1000 beskæftigede, jævnfør tabel III.10, skyldes dels, at arbejdsskadereformen har medført flere anerkendelser, og dels, at Arbejdsskadestyrelsen har haft fokus på at få afviklet de ældste sager.

Fremstillingsvirksomhed har 4,0 anerkendte per 1.000 beskæftigede, hvilket er den højeste andel. *Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed* har med 0,3 den laveste andel, som det også var tilfældet for arbejdsulykker.

III.10 Andel anerkendte erhvervssygdomme per 1.000 beskæftigede¹⁵ fordelt på hovedbranche¹⁶

Hovedbranche/År for afvisning	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Per 1.000 beskæftigede					
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1,0	1,7	1,3	1,3	1,5	1,3
Råstofudvinding	1,0	4,0	4,0	4,9	5,1	3,2
Fremstillingsvirksomhed	2,5	5,0	4,4	4,7	5,4	4,0
El-, gas-, varme- og vandforsyning	1,4	2,4	2,5	2,5	3,2	2,2
Bygge- og anlægsvirksomhed	2,1	3,2	3,0	3,5	4,4	3,8
Engroshandel og detailhandel	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0	0,8
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	0,7	1,0	1,1	1,5	1,7	1,3
Transportvirksomhed mv.	0,5	0,9	1,0	0,8	0,9	0,7
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	0,3
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,5
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	2,1	3,3	3,3	2,9	3,4	3,1
Undervisning	0,2	0,3	0,4	0,4	0,7	0,4
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	0,7	1,2	1,3	1,4	1,4	1,1
Kultur, forlystelser, sport mm.	0,7	0,9	1,1	1,5	1,8	1,5
I alt	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9	1,5

III.3 Erhvervssygdomme fordelt på hovedbranche og diagnose

Tabel III.11 viser de anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2005-2011 fordelt på anmeldediagnose og hovedbranche. Som det fremgår af tabellen, er der stor forskel på, hvilke anmeldelser der kommer fra de forskellige hovedbrancher.

Psykiske sygdomme er den største gruppe blandt anmeldelserne. Den udgør 17,5 procent af anmeldelserne. De *psykiske sygdomme* er den største gruppe for 5 ud af de 14 hovedbrancher, mens de *psykiske sygdomme* for andre hovedbrancher udgør den mindste gruppe – der ses bort fra gruppen uoplyst.

Hvis man for eksempel sammenholder hovedbranchen *undervisning* med ”i alt”, fremgår det, at *undervisning* har en større andel af de *psykiske sygdomme*. De udgør 45,5 procent af anmeldelserne for *undervisning* og 17,5 procent af anmeldelserne generelt. Derimod udgør *høresygdomme* og *hudsygdomme* en mindre andel af anmelderne for *undervisning*, end de gør af anmeldelserne generelt.

¹⁵ Beskæftigelsestallene er hentet fra www.statistikbanken.dk, Danmarks Statistik.

¹⁶ Danmarks Statistik ændrede datagrundlaget for beskæftigelsestallene i 2009. Det betyder, at der er et databrud i statistikken og beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er branchegrupperingen ændret, og derfor er det kun muligt at lave opgørelsen tilbage til 2006.

For hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed* udgør høresygdommene 16,2 procent af anmeldelserne mod 10,2 procent for anmeldelserne generelt. *Skulder- og nakkesygdomme* og *armsygdomme* udgør henholdsvis 19,1 procent og 15,9 procent af anmeldelserne for *fremstillingsvirksomhederne* mod henholdsvis 14,5 procent og 13,0 procent for anmeldelser generelt. Derimod udgør de *psykiske sygdomme* en mindre andel af anmeldelserne fra *fremstillingsvirksomhederne* end blandt anmeldelserne generelt.

Andelen af *psykiske sygdomme* ligger højere for de offentlige brancher ¹⁷ end for brancherne bygge- og anlægsvirksomhed og fremstillingsvirksomheder. Andelen af *høresygdomme*, *skulder- og nakkesygdomme* og *kræftsygdomme* ligger derimod højere for brancherne bygge- og anlægsvirksomhed og fremstillingsvirksomhed end for de offentlige brancher.

---

¹⁷ De offentlige brancher tæller offentlig forvaltning, forsvar, socialsikring, undervisning og sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger.

III.11 Anmeldte erhvervssygdomme i perioden 2005-2011 fordelt på anmeldediagnose og hovedbranche

	Hudsygdomme	Høresygdomme	Lunge sygdomme	Kræftsygdomme	Skulder- og nakkesygdomme	Armsygdomme	Andre sygdomme i bevægelsesapparatet	Ryg sygdomme	Psyriske sygdomme	Andet	Uoplyst	I alt
Procentandel												
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	12,3	15,4	2,1	1,4	13,7	10,0	8,2	17,4	2,2	16,1	1,0	100,0
Råstofudvinding	6,4	33,2	7,5	5,4	10,4	4,6	6,1	12,1	4,6	8,6	1,1	100,0
Fremstillingsvirksomhed	8,8	16,2	3,7	3,1	19,1	15,9	5,8	9,4	4,0	12,8	1,2	100,0
El-, gas-, varme- og vandforsyning	4,6	19,8	4,9	4,3	13,5	13,0	7,6	11,6	10,1	9,2	1,6	100,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	6,1	15,4	8,5	5,4	13,7	10,0	12,5	13,1	2,2	11,7	1,3	100,0
Engroshandel og detailhandel	12,3	8,4	2,5	2,7	16,4	15,3	6,4	11,9	11,2	11,5	1,5	100,0
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	34,3	1,9	0,8	1,2	13,1	14,0	5,2	9,9	9,6	8,7	1,3	100,0
Transportvirksomhed mv.	4,8	10,5	2,5	3,3	15,7	14,0	8,9	13,3	16,9	8,4	1,7	100,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	5,7	7,0	1,4	2,1	15,7	18,5	4,1	5,3	25,4	13,0	1,8	100,0
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	11,2	4,4	1,2	1,6	16,3	20,0	6,2	8,6	17,7	11,6	1,3	100,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	8,0	7,9	0,7	2,5	11,4	10,6	4,3	9,2	34,6	9,0	1,7	100,0
Undervisning	7,1	4,8	1,0	1,3	8,2	10,7	2,9	3,5	45,5	12,4	2,6	100,0
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	16,1	1,7	0,8	2,1	11,6	10,3	4,1	8,6	31,2	12,0	1,7	100,0
Kultur, forlystelser, sport mm.	21,4	3,7	1,6	1,6	16,0	13,6	7,4	6,1	15,5	11,9	1,1	100,0
I alt	10,7	10,2	2,7	3,0	14,5	13,0	6,0	9,6	17,5	11,3	1,5	100,0

Tabel III.12 viser anerkendte erhvervssygdomme i perioden 2005-2011 fordelt på slutdiagnose og hovedbranche. Som for de anmeldte erhvervssygdomme er der stor forskel på fordelingen af diagnoser for de forskellige hovedbrancher. For hovedbranchen *bygge- og anlægsvirksomhed* udgør de *psyriske sygdomme* en meget lille andel af de anerkendte erhvervssygdomme. Hudsygdommene ligger ligeledes under gennemsnittet for de anerkendte. For *bygge- og anlægsvirksomheder* udgør *hudsygdommene* 10,9 procent af de anerkendte erhvervssygdomme. *Hudsygdommene* udgør 32,7 procent af de anerkendte erhvervssygdomme i alt. Derimod udgør *sygdomme i bevægelsesapparatet* en

større andel af de anerkendte erhvervssygdomme for *bygge- og anlægsvirksomhed* end for anerkendte erhvervssygdomme generelt.

For *undervisning* udgør de *psykiske sygdomme* 15,4 procent af anerkendelserne mod 4,4 procent generelt. Derimod udgør *andre sygdomme i bevægeapparatet* en mindre andel af de anerkendte erhvervssygdomme for *undervisning* end for anerkendelser generelt.

For *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* udgør *hudsygdommene* 66 procent af anerkendelserne mod 32,7 procent for anerkendelser generelt. Andelen af *psykiske sygdomme* ligger ligeledes højere for denne branchegruppe end for anerkendelser generelt. *Psykiske sygdomme* udgør henholdsvis 10,7 procent og 4,4 procent.

III.12 Anerkendte erhvervssygdomme i perioden 2005-2011 fordelt på anmeldediagnose og hovedbranche

	Uoplyste	Andet	Kræftsygdomme	Psyriske sygdomme	Nerve sygdomme	Høresygdomme	Lunge sygdomme	Hudsygdomme	Andre bevægelsesapparatssygdomme	Ryggsygdomme	I alt
Procentandel											
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0,4	5,4	1,7	0,0	3,6	9,6	12,4	27,5	15,1	24,3	100,0
Råstofudvinding	1,0	0,0	2,9	1,0	2,9	59,2	10,7	9,7	6,8	5,8	100,0
Fremstillingsvirksomhed	1,4	2,9	3,9	0,1	4,8	28,5	8,1	20,2	27,0	3,2	100,0
El-, gas-, varme- og vandforsyning	2,7	2,0	7,9	1,0	2,5	41,9	9,1	11,1	13,3	8,6	100,0
Bygge- og anlægsvirksomhed	2,9	4,8	7,6	0,1	5,5	25,5	13,1	10,9	21,6	8,0	100,0
Engroshandel og detailhandel	1,8	5,3	4,0	0,3	4,6	20,5	7,2	37,6	14,9	3,8	100,0
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	0,1	0,4	1,0	0,4	0,3	0,9	1,9	91,5	3,1	0,3	100,0
Transportvirksomhed mv.	2,0	2,3	5,7	8,3	1,4	31,9	6,3	18,4	13,2	10,6	100,0
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	2,1	0,7	4,8	13,7	0,7	26,0	6,8	35,6	7,5	2,1	100,0
Fast ejendom, udlejning, forretningsser vice mv.	0,7	3,5	3,1	0,9	2,4	11,4	7,5	51,7	17,6	1,3	100,0
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	0,4	2,8	1,7	20,4	0,8	20,1	2,4	35,0	3,2	13,2	100,0
Undervisning	0,2	2,1	1,1	15,4	0,6	14,3	8,3	48,0	8,9	1,1	100,0
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	0,1	2,5	2,3	10,7	0,2	0,7	1,7	66,0	1,8	14,1	100,0
Kultur, forlystelser, sport mm.	0,2	3,3	1,2	0,4	0,8	5,7	9,8	70,7	7,3	0,5	100,0
alt	1,3	3,2	3,8	4,4	3,2	20,7	7,3	32,7	16,2	7,1	100,0

III.4 Erhvervssygdomme fordelt på køn

Der anmeldes flere erhvervssygdomme af *kvinder* end af *mænd*, hvilket fremgår af tabel III.13. *Kvindernes* andel af de anmeldte erhvervssygdomme udgør cirka 56 procent i 2006-2008. Fra 2008 til 2011 falder kvindernes andel af erhvervssygdommene til 51 procent.

Der er stor forskel på, hvilke diagnoser der anmeldes for henholdsvis mænd og kvinder. For kvinderne udgør de *psyriske sygdomme* en større andel af anmeldelserne end for mændene. For mændene udgør *høresygdommene* en større andel end for kvinderne.

Der er også stor forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For kvinderne er de 3 største grupper *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger, offentlig forvaltning og forsvar, socialsikring og fremstillingsvirksomhed*. For mændene er de 3 største grupper *fremstillingsvirksomhed, bygge- og anlægsvirksomheder og engros- og detailhandel – reparation af motorkøretøjer*.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellen på køn se arbejdsrapport om køn, som blev offentliggjort i forbindelse med arbejdsskadestatistikken for 2010.

Tabel III.13 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Kvinder	9.334	10.392	10.949	10.698	9.880	8.879	9.363
Mænd	7.605	7.973	8.449	8.351	8.129	8.054	8.907
I alt	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Indeks	100	108	115	112	106	100	108
Andel kvinder	55	57	56	56	55	52	51

Fordelingen blandt de anerkendte erhvervssygdomme er meget anderledes end de anmeldte. De erhvervssygdomme, som blev anerkendt i 2011, fordeler sig med knap 38 procent *kvinder* og 62 procent *mænd* (tabel III.14). Forskellen mellem *mænd* og *kvinder* kan blandt andet skyldes, at det er forskellige sygdomme, som de anmelder.

Tabel III.14 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Kvinder	923	967	1.733	1.857	1.907	2.012	1.499
Mænd	1.725	1.754	3.054	2.828	2.904	3.157	2.493
I alt	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Indeks	100	103	181	177	182	195	151
Andel kvinder	35	36	36	40	40	39	38

Mænds anerkendelsesprocent er da også langt højere end *kvinders*.

Tabel III.15 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på køn

Køn/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Kvinder	11,5	11,3	16,3	17,2	18,0	20,2	19,0
Mænd	27,4	26,8	34,7	33,5	32,7	34,8	33,5
I alt	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

Af tabel III.16 fremgår de to køns anerkendelsesprocenter per 1.000 beskæftigede. Antallet af anerkendelser per 1.000 beskæftigede ligger over gennemsnittet for *mænd*, mens *kvinders* ligger under.

Tabel III.16 Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede fordelt på køn ("incidensen")

Køn/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal per 1.000 beskæftigede						
Kvinder	0,7	0,7	1,3	1,4	1,4	1,6	1,2
Mænd	1,2	1,2	2,0	1,9	2,0	2,3	1,8
I alt	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9	1,5

III.5 Erhvervssygdomme fordelt på alder

Tabel III.17 viser, at antallet af anmeldte erhvervssygdomme stiger aldersgruppe for aldersgruppe indtil gruppen af *45-49-årige/50-54-årige*. Herefter falder antallet af anmeldelser med hver aldersgruppe. Det mønster karakteriserer hele perioden. I 2005 var 43 procent af dem, som anmeldte en erhvervssygdom, 50 år eller derover. I 2011 var andelen steget til 44 procent. Der har især været en stigning i antallet af anmeldelser fra dem, der er 60 år eller ældre. Denne tendens gælder for hele perioden 2005-2011. De, der anmelder en erhvervssygdomssag, er lidt ældre end dem, som anmelder en ulykke. For ulykker er det kun knap 32 procent, som er 50 år eller derover på tidspunktet for skaden.

For erhvervssygdommene er der stor forskel på, hvilke diagnoser de forskellige aldersgrupper anmelder. For de yngre aldersgrupper anmeldes mange hudsygdomme, mens der for de ældre aldersgrupper anmeldes mange høresygdomme. Andelen af anmeldte kræftsygdomme stiger med alderen. For de midterste aldersgrupper udgør sygdomme i bevægeapparatet den største gruppe.

Der er ligeledes forskel på, hvilke brancher anmeldelserne kommer fra. For de yngste aldersgrupper kommer en større andel af de anmeldte erhvervssygdomme fra *engros- og detailhandel – reparation af motorkøretøjer* end fra de andre aldersgrupper. For de ældste aldersgrupper er der en større andel fra *bygge- og anlægsvirksomheder* end fra andre aldersgrupper. For de midterste aldersgrupper er der en større andel fra *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* end for de yngste og de ældste aldersgrupper.

For en mere detaljeret gennemgang af forskellene på aldersgrupper se arbejdsrapporten om alder, som blev offentliggjort i forbindelse med årsstatistikken for 2010.

Tabel III.17 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Under 20 år	121	154	197	184	185	184	222
20-24 år	494	564	712	712	648	670	756
25-29 år	873	891	1.002	889	858	844	1.016
30-34 år	1.419	1.444	1.488	1.452	1.344	1.334	1.379
35-39 år	1.931	1.935	1.941	1.962	1.788	1.734	1.895
40-44 år	2.363	2.674	2.735	2.574	2.477	2.252	2.210
45-49 år	2.514	2.787	2.942	2.863	2.662	2.477	2.786
50-54 år	2.764	3.074	3.211	3.119	2.931	2.675	2.725
55-59 år	2.641	2.821	2.871	2.782	2.595	2.319	2.575
60-64 år	951	1.081	1.283	1.339	1.398	1.252	1.279
65 år og derover	868	940	1.016	1.173	1.123	1.192	1.427
I alt	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Indeks	100	108	115	112	106	100	108

Som det fremgår af tabel III.18, er antallet af anerkendelser steget mest for personer i *aldersgruppen 60-64 år*. I 2011 udgør aldersgruppen 10 procent af de anerkendte og 8 procent af de anmeldte.

Tabel III.18 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Under 20 år	32	38	61	74	106	120	86
20-24 år	112	144	223	291	264	278	241
25-29 år	151	181	270	301	300	292	232
30-34 år	201	204	359	337	394	397	304
35-39 år	272	247	443	408	374	440	331
40-44 år	271	294	526	514	555	563	390
45-49 år	319	307	569	574	566	594	484
50-54 år	338	323	679	594	625	727	503
55-59 år	428	434	745	692	688	711	534
60-64 år	230	253	452	488	500	558	414
65 år og derover	294	296	460	412	439	489	473
I alt	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Indeks	100	103	181	177	182	195	151

Af tabel III.19 fremgår anerkendelsesprocenterne for de forskellige aldersgrupper. I hele perioden har den ældste aldersgruppe og den yngste gruppe de højeste anerkendelsesprocenter. De to aldersgrupper fra 60 år og opefter har en anerkendelsesprocent over gennemsnittet i hele perioden. Aldersgrupperne under 30 år har ligeledes anerkendelsesprocenter over gennemsnittet i hele den syvårige periode. Forskellen mellem aldersgrupperne skyldes i hovedsagen, at det er forskellige

sygdomme, der anmeldes fra de enkelte aldersgrupper. Blandt de yngre aldersgrupper er der mange hudsygdomme, som har en relativt høj anerkendelsesprocent, og blandt de ældre aldersgrupper anmeldes der mange høresygdomme, som ligeledes har en høj anerkendelsesprocent.

Tabel III.19 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på alder på skadetidspunktet

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Procent						
Under 20 år	31,1	31,1	38,1	43,0	50,7	60,3	55,5
20-24 år	24,7	28,9	36,5	39,0	36,5	40,3	38,6
25-29 år	20,5	21,6	29,3	32,2	31,8	31,3	28,0
30-34 år	16,8	15,6	24,1	23,3	26,7	27,2	25,6
35-39 år	15,9	14,7	22,0	20,6	18,8	22,7	20,7
40-44 år	13,4	13,2	19,7	18,6	20,9	21,5	20,2
45-49 år	15,0	13,3	19,7	19,4	19,2	21,2	20,5
50-54 år	14,4	13,5	20,1	19,1	19,2	23,7	20,7
55-59 år	19,6	18,9	24,9	23,6	24,7	25,6	24,9
60-64 år	30,1	31,7	34,8	37,9	34,6	38,9	39,1
65 år og derover	43,3	46,5	45,8	44,8	41,7	43,9	45,8
I alt	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

I tabel III.20 vises, hvor mange anerkendelser der er per 1.000 beskæftigede i de enkelte aldersgrupper. Incidensen af erhvervssygdomme stiger hen over aldersgrupperne. Incidensen er over gennemsnittet for aldersgrupper fra 50 år og højere i hele perioden.

Tabel III.20: Andel anerkendte arbejdsskadesager per 1.000 beskæftigede fordelt på alder ("incidensen")

Alder/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal per 1.000 beskæftigede							
Under 20 år	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,7	0,5
20-24 år	0,5	0,7	1,0	1,2	1,2	1,3	1,2
25-29 år	0,6	0,7	1,0	1,2	1,3	1,3	1,1
30-34 år	0,6	0,6	1,1	1,1	1,3	1,4	1,1
35-39 år	0,8	0,7	1,3	1,2	1,1	1,4	1,0
40-44 år	0,8	0,8	1,4	1,4	1,5	1,6	1,2
45-49 år	1,0	1,0	1,8	1,8	1,7	1,8	1,5
50-54 år	1,2	1,1	2,3	2,0	2,1	2,5	1,7
55-59 år	1,5	1,5	2,6	2,5	2,5	2,7	2,0
60-64 år	1,9	1,9	3,1	3,1	2,9	3,3	2,5
65 år og derover	4,3	4,0	5,9	5,0	5,3	5,5	4,9
I alt	1,0	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9	1,5

III.6 Erhvervssygdomme fordelt på bopælsregioner

Personer bosiddende i *region Syddanmark* foretager knap 30 procent af anmeldelserne i 2011. Herefter følger *region Midtjylland* med cirka 21 procent og *region Hovedstaden* med cirka 21 procent. Fordelingen har været næsten stabil over perioden.

Der er forskel på, hvilke diagnoser der anmeldes fra de forskellige regioner. I *region Hovedstaden* er det *psykiske sygdomme* og *armsygdomme*, som udgør de største grupper. I *region Syddanmark* er det *høresygdomme* og *skulder- og nakkesygdomme*, der udgør de største grupper. I *region Nordjylland* er det *psykiske sygdomme*, *skulder- og nakkesygdomme*, som udgør de største grupper.

Med hensyn til brancher er der også stor forskel på de forskellige regioner. For *region Hovedstaden* udgør *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* en stor andel af anmeldelserne. For *region Syddanmark*, *region Midtjylland* og *region Nordjylland* udgør *fremstillingsvirksomheder* den største gruppe.

For en mere detaljeret beskrivelse af forskellene mellem regionerne se arbejdsrapport om regionerne, som blev offentliggjort i forbindelse med årsstatistikken for 2010.

Tabel III.21 Anmeldte erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anmeldelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Region Hovedstaden	3.968	4.236	4.418	3.946	3.753	3.646	3.914
Region Sjælland	2.447	2.492	2.743	2.792	2.640	2.486	2.457
Region Syddanmark	4.677	5.148	5.444	5.464	5.179	4.771	5.570
Region Midtjylland	3.724	4.179	4.486	4.398	4.110	3.801	3.907
Region Nordjylland	1.958	2.086	2.160	2.267	2.173	2.093	2.295
Uoplyst	165	224	147	182	154	136	127
I alt	16.939	18.365	19.398	19.049	18.009	16.933	18.270
Indeks	100	108	115	112	106	100	108

Med hensyn til anerkendelserne varierer fordelingen mere over tid. Variationerne skyldes dels arbejdsskadereformen, dels at der har været fokus på udvalgte områder, jf. indledningen til dette kapitel. Når anerkendelsesprocenten i *region Midtjylland* og *region Nordjylland* stiger markant i 2007, skyldes det alene administrative forhold. Der er i disse to regioner afviklet ekstraordinært mange "gamle" sager i både 2007 og 2008. Den mest markante stigning i 2008 kan ses i *region Hovedstaden*. Forskellene mellem regionerne kan også skyldes, at det er forskellige brancher, der ligger i regionerne, og derfor forskellige påvirkninger, de er udsat for. Det kan heller ikke udelukkes, at der er forskellig anmeldepraksis i regionerne.

Tabel III.22 Anerkendte erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal sager							
Region Hovedstaden	572	726	744	940	888	849	777
Region Sjælland	360	521	570	658	626	689	508
Region Syddanmark	727	647	1.477	1.289	1.345	1.440	1.173
Region Midtjylland	546	511	1.146	1.095	1.153	1.292	928
Region Nordjylland	413	286	808	654	765	861	579
Uoplyst	30	30	42	49	34	38	27
I alt	2.648	2.721	4.787	4.685	4.811	5.169	3.992
Indeks	100	103	181	177	182	195	151

I tabel III.23 ses det, at anerkendelsesprocenten varierer over tid og mellem regionerne. At der er forskel på anerkendelsesprocenten i de enkelte regioner kan skyldes, at der er forskel på, hvilke erhvervssygdomme der anmeldes. Hvilket igen hænger sammen med, hvilke brancher der er i regionen.

Tabel III.23 Anerkendelsesprocent, erhvervssygdomme fordelt på bopælsregion

Region/År for anerkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Procent							
Region Hovedstaden	16,3	19,0	17,6	22,7	22,2	23,6	23,5
Region Sjælland	17,3	22,0	22,7	22,8	22,3	25,2	24,3
Region Syddanmark	18,3	15,3	26,3	23,5	24,6	25,9	25,0
Region Midtjylland	18,2	16,0	25,7	25,2	24,9	28,2	27,9
Region Nordjylland	25,9	21,6	33,3	29,0	32,0	35,6	31,6
I alt	18,5	18,0	24,6	24,3	24,7	27,2	26,0

* I alt inkl. uoplyst

Tabel III.24 viser antallet af anerkendte per 1.000 beskæftigede for regionerne. Region Hovedstaden har den laveste incidens.

Tabel III.24 Andel anerkendte erhvervssygdomme per 1.000 beskæftigede fordelt på bopælsregion ("incidensen")

Region/År for anerkendelse	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Per 1.000 beskæftigede						
Region Hovedstaden	0,8	0,8	1,0	0,9	0,9	0,9
Region Sjælland	1,5	1,6	1,9	1,8	2,1	1,6
Region Syddanmark	1,1	2,5	2,1	2,3	2,6	2,1
Region Midtjylland	0,8	1,8	1,7	1,8	2,1	1,5
Region Nordjylland	1,0	2,8	2,2	2,7	3,2	2,1
I alt	1,0	1,7	1,6	1,7	1,9	1,5

* I alt inkl. uoplyst

IV Erstatningsudgifter¹⁸

IV.1 De samlede erstatningsudgifter

De samlede erstatninger beregnes som summen af godtgørelser for varigt mén samt summen af erstatninger for tab af erhvervsevne. De samlede erstatninger for tab af erhvervsevne beregnes som summen af engangserstatninger og værdien af reserver hensat til løbende ydelser. Kapitaliseringer af løbende ydelser tæller med som et positivt engangsbeløb og en negativ reservehensættelse. Erstatningerne inkluderer revisions- og genoptagelsesafgørelser. For revisioner og genoptagelser er det kun den yderligere erstatning, som er medregnet. Tabel IV.1 viser de samlede erstatningsudgifter.

Erstatningsudgifterne er afhængige af antallet af afgørelser med positiv erstatning, der træffes de enkelte år. Højesteretsdomme har ligeledes haft en betydning for udgiftsniveauet. Udgifterne til pludselige løfteskader har været faldende, idet de pludselige løfteskader overgik til ulykkesbegrebet med arbejdsskadereformen. Ulykkernes andel af de samlede erstatningsudgifter har været faldende over tid. I 2005 udgjorde erstatningerne til ulykker cirka 75 procent af de samlede erstatninger, og i 2011 var andelen faldet til cirka 71 procent.

Tabel IV.1 Erstatningsudgifter fordelt på sagsklasse

Sagsklasse/År for tilkendelse af erstatning	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Ulykker	3.542	2.545	2.964	2.403	2.763	3.065	2.328
Erhvervssygdomme	1.110	851	1.152	975	987	1.177	937
Pludselige løfteskader	47	50	38	20	1	3	4
I alt	4.699	3.446	4.155	3.398	3.751	4.245	3.269
Indeks	100	73	88	72	80	90	70

Erstatningsudgifterne tilkendt de enkelte år vil vedrøre flere forskellige skadeår. Mulighederne for revision og genoptagelse gør, at erstatningsudgifterne for et enkelt skadeår vil blive spredt over mange år. Temaet i årsstatistikken 2006 viste, at der kan være udgifter i en sag, selv 10 år efter, at skaden er sket.

Tabel IV.2 viser erstatningsudgifterne¹⁹ tilkendt i 2011, fordelt på året for skaden. Årsagen til de negative beløb er, at nogle tilskadekomne får stoppet den løbende ydelse, enten fordi de er tilbage i beskæftigelse til samme løn som før skaden, eller fordi den løbende ydelse omsættes til en kapitalerstatning. De negative reservehensættelser svarer til værdien af reserverne fra tidspunktet, hvor den løbende ydelse stoppes, og frem til folkepensionsalderen.

Der er kun få, som modtager erstatning samme år, som de kommer til skade. Henholdsvis 1,6 procent af erstatningsudgifterne for ulykker og 16,5 procent for erhvervssygdomme kommer fra skader sket i 2011. Dette hænger sammen med, at der for ulykkerne går tid, fra skaden sker, til den

¹⁸ Eksklusive behandlingsudgifter og erstatninger til efterladte. Arbejdsskadestyrelsen opgør udgiften til løbende ydelser fra tilkendelsestidspunktet. Erstatninger tilkendt fra et tidligere tidspunkt frem til tilkendelsestidspunktet indgår heller ikke.

¹⁹ Læsevejledningen indeholder et afsnit om beregning af udgifter.

anmeldes til Arbejdsskadestyrelsen²⁰. Det tager desuden tid at oplyse sagerne tilstrækkeligt til, at der kan træffes en afgørelse om erstatning.

Størstedelen af de udgifter, som tilkendes i løbet af et år, vedrører skadeår, som ligger 2-4 år tilbage.

Tabel IV.2 Erstatningsudgifter tilkendt i 2011 fordelt på skadeår

	Ulykker	Erhvervssygdomme
	Mio. kroner	
Skadeår 2000 og tidligere	52	-1
Skadeår 2001	1	4
Skadeår 2002	9	-5
Skadeår 2003	11	9
Skadeår 2004	4	6
Skadeår 2005	1	-7
Skadeår 2006	88	-1
Skadeår 2007	178	23
Skadeår 2008	495	113
Skadeår 2009	852	256
Skadeår 2010	602	385
Skadeår 2011	37	155
I alt	2.328	937

IV.2 Erstatningsudgifter²¹ for ulykker

Tabel IV.3 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på skadens placering på legemet. Cirka 1/3 af erstatningsudgifterne vedrører *rygskader*. *Rygskaderne* udgjorde kun cirka 20 procent af de anmeldte ulykker og 18 procent af de anerkendte ulykker.

Efter rygskaderne følger skader på *arme, hænder og fingre*. De udgør cirka 21 procent af udgifterne. De udgjorde knap 32 procent af anerkendelserne og 31 procent af anmeldelserne. Skader på *ben, fødder og tæer* udgør 13 procent af udgifterne, 24 procent af anerkendelserne og 22 procent af anmeldelserne.

²⁰ For anmelderegler se læsevejledningen.

²¹ Udgiften til højesteretsdommen vedrørende erstatning til tilskadekomne under revalidering indgår ikke i erstatningsudgifterne. Derfor adskiller erstatningsudgifterne sig fra udgifterne i afsnit "I. Generelt om arbejdsskader"

Tabel IV.3 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på skadens placering på legemet

Skadens placering/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Hoved	441	293	271	243	307	261	177
Hals med mere	346	195	210	89	138	190	139
Ryg	1.210	815	940	788	877	983	733
Brystkasse	132	83	103	103	84	91	71
Arme, hænder og fingre	698	534	592	483	562	642	493
Ben, fødder og tæer	453	284	405	287	377	425	295
Hele legemet	59	62	89	81	108	152	114
Flere skader	130	140	236	227	207	237	222
Uoplyst	72	70	90	102	103	84	83
I alt	3.542	2.477	2.936	2.403	2.763	3.065	2.328
Indeks	100	70	83	68	78	87	66

Tabel IV.4 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på branchen. Hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed* udgør den største gruppe. I 2011 har den 28,4 procent af udgifterne. Den næststørste gruppe er *offentlig administration, forsvar og socialforvaltning*. Den udgør 18,1 procent af udgifterne i 2011, efterfulgt af *bygge- og anlægsvirksomhed*, som står for 15,7 procent af udgifterne i 2011.

Erstatningsudgifterne for alle hovedbrancher på nær *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er faldet fra 2010 til 2011. Faldet hænger sammen med, at der er truffet færre afgørelser vedrørende erstatninger. Det gælder både for godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne. At udgifterne for hovedbranchen *sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger* er steget kan hænge sammen med højesteretsdommen om erstatning til tilskadekomne med deltid fra 2010. En stor del af de sager, som blev genoptaget som følge af dommen, blev afsluttet i 2011.

Cirka 17 procent af erstatningsudgifterne i 2011 vedrører hovedbranchen *fremstillingsvirksomhed*. Branchen udgjorde kun 11 procent af de anmeldte i 2011 og cirka 11 procent af de anerkendte ulykker i 2011.

Hovedbranchen *bygge- og anlægsvirksomheder* udgør 17 procent af erstatningsudgifterne i 2010. Den udgjorde henholdsvis 10 procent af de anmeldte og 10 procent af de anerkendte.

Tabel IV.4 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på hovedbranchen

Hovedbranche/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	115	72	66	64	44	50	58
Råstofudvinding	8	4	5	14	8	7	1
Fremstillingsvirksomhed	620	483	536	430	578	637	383
El-, gas-, varme- og vandforsyning	42	28	51	52	36	37	27
Bygge- og anlægsvirksomhed	470	251	429	291	378	470	304
Engroshandel og detailhandel	223	176	200	200	257	250	229
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	41	15	34	22	43	44	26
Transportvirksomhed mv.	416	305	343	335	375	421	293
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	51	43	24	36	41	24	25
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	166	181	163	125	163	214	175
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	432	254	304	188	187	208	125
Undervisning	84	69	112	104	107	89	87
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	551	392	413	408	387	435	453
Kultur, forlystelser, sport mm.	66	51	98	33	52	106	73
Private husholdninger med ansat medhjælp	1	2	0	5	0	1	0
Ekstraterritoriale organisationer og organer	1	0	0	0	0	0	0
Uoplyst	255	151	159	96	106	72	71
I alt	3.542	2.477	2.936	2.403	2.763	3.065	2.328
Indeks	100	70	83	68	78	87	66

Tabel IV.5 viser erstatningsudgifterne fordelt på køn. Kvindernes andel af erstatningsudgifterne har været svingende over tid. I 2005 udgjorde de 39 procent, og i 2009 udgjorde de 33 procent. I 2011 udgjorde kvindernes andel 38 procent af erstatningsudgifterne. Kvindernes andel udgjorde 43 procent af de anmeldte ulykker i 2011 og 43 procent af de anerkendte ulykker i 2011.

Tabel IV.5 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på køn

Skadens placering/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Kvinder	1.372	951	1.029	937	913	1.039	885
Mænd	2.170	1.525	1.907	1.466	1.849	2.026	1.443
I alt	3.542	2.477	2.936	2.403	2.763	3.065	2.328
Indeks	100	70	83	68	78	87	66
Andel kvinder	39	38	35	39	33	34	38

Tabel IV.6 viser erstatningsudgifterne for ulykker fordelt på alder på skadestidspunktet. Aldersfordelingen for erstatningsudgifterne følger samme mønster som aldersfordelingen for anmeldte ulykker og aldersfordelingen for anerkendte ulykker. Aldersgruppen 40-44 år udgør 18 procent af erstatningsudgifterne i 2011. De udgør 14 procent af de anmeldte ulykker.

Tabel IV.6 Erstatningsudgifter for arbejdsulykker fordelt på alder på skadestidspunkt

Skadens placering/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Under 20 år	31	8	38	38	47	65	23
20-24 år	120	122	147	115	149	152	115
25-29 år	280	163	198	208	216	277	200
30-34 år	458	306	395	262	380	407	389
35-39 år	600	390	545	414	454	509	374
40-44 år	618	488	531	453	481	551	423
45-49 år	559	420	465	364	480	537	380
50-54 år	519	338	371	294	321	323	259
55-59 år	296	197	193	197	179	197	124
60-64 år	54	41	46	51	49	42	35
65 år og derover	6	4	8	7	6	6	7
I alt	3.542	2.477	2.936	2.403	2.763	3.065	2.328
Indeks	100	70	83	68	78	87	66

Da erstatningsudgifterne til den tilskadekomne kan være spredt over flere år, kan det være vanskeligt at opgøre den gennemsnitlige erstatning. Den tilskadekomne kan for eksempel blive tilkendt en godtgørelse for varigt mén i 2005 og en erstatning for tab af erhvervsevne i 2008. Hvis den tilskadekomnes situation forværres, kan sagen genoptages og erstatningerne eventuelt forhøjes.

Når man beregner den gennemsnitlige erstatning, er man nødt til at tage udgangspunkt i skadeårene og summere erstatningerne til den enkelte tilskadekomne. At erstatningen er spredt over flere år – i nogle tilfælde over 10 år – gør, at der kan gå mange år, før man får et billede af den gennemsnitlige erstatningsudgift for den enkelte tilskadekomne. Når man laver opgørelsen på skadeår, skal man være opmærksom på, at der for de nyeste skadeår vil være sager, hvor der endnu ikke er taget stilling til anerkendelse/afvisning.

Man skal også være opmærksom på, at tabel IV.7 og tabel IV.8 ikke direkte kan sammenlignes med andre tabeller over ulykker, idet tabellerne er fordelt på året for skaden. Tabel IV.7 viser antallet af anerkendte ulykker fordelt på skadeår og om der er tilkendt erstatning i sagen. Cirka 55 procent af de anerkendte sager er anerkendt uden erstatning. Andelen, som er anerkendt uden erstatning, er meget høj i 2011. Det skyldes, at sagerne ikke er lige så langt i forløbet som tidligere, og en større andel af sagerne vil ikke være afsluttet. Det tager længere tid at sagsbehandle en sag, hvor der er mén og erhvervsevnetab, end det tager at anerkende en sag uden erstatning. Derfor er andelen af anerkendte uden erstatning meget høj i 2011.

Ud af de anerkendte ulykker fra skadeåret 2005 var der cirka 11 procent, som blev tilkendt erstatning for erhvervsevnetab. At andelen af sager, hvor der er tilkendt erstatning for tab af

erhvervsevnetab, falder over tid skyldes, at de nyeste skadeårgange ikke er kommet lige langt i sagsforløbet.

Tabel IV.7: Antal anerkendte ulykker fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen

Afgørelse/År for skaden	Året for skade						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Med erhvervsevnetabs- erstatning og evt. mén	1.788	1.743	1.519	1.471	1.061	409	11
Kun méngodtgørelse	5.131	5.637	5.615	5.580	5.223	4.442	621
Uden erstatning	9.113	8.924	8.688	8.579	7.466	6.946	2.864
Anerkendt i alt	16.032	16.304	15.822	15.630	13.750	11.797	3.496
Andel anerkendt uden erstatning	56,8	54,7	54,9	54,9	54,3	58,9	81,9

Tabel IV.8 og tabel IV.9 viser den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag fordelt på året for skaden. Man skal være opmærksom på, at man ikke kan sammenligne de enkelte skadeår, idet sagerne ikke er nået lige langt i sagsforløbet.

Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke var for tilskadekomne fra 2005 på cirka 139.000 kr. Der er stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke. Rygskader fik i gennemsnit cirka 231.000 kr., mens skader på arm, hænder og fingre medfører en gennemsnitlig udgift per anerkendt sag på knap 88.000 kr.

Tabel IV.8 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt ulykke fordelt på året for skaden

Skadens placering/År for skade	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011- niveau)						
Hoved	116.901	137.225	176.296	123.303	101.862	46.627	3.931
Hals med mere	266.580	319.244	235.956	307.841	208.568	105.716	9.952
Ryg	231.377	225.286	223.924	261.382	212.021	99.104	18.405
Brystkasse	230.166	130.670	188.769	145.806	121.873	72.038	4.739
Arme, hænder og fingre	87.653	89.601	90.250	96.045	85.526	51.067	15.003
Ben, fødder og tæer	78.529	91.223	104.594	92.946	73.165	36.180	10.042
Hele legemet	185.553	282.863	207.686	179.378	160.419	50.055	8.003
Flere skader	237.950	272.614	289.875	237.845	233.703	114.793	61.342
Uoplyst	179.826	216.733	196.186	215.142	123.793	54.700	7.875
I alt	139.141	145.137	149.117	148.250	123.377	60.749	14.535
Indeks	100	104	107	107	89	44	10

Der er ligeledes stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag i forhold til de enkelte brancher (jf. tabel IV.9). Man skal være opmærksom på, at enkelte brancher indeholder meget få sager, og derfor svinger erstatningerne meget over årene.

De højeste erstatninger for ulykker findes i brancherne *transportvirksomhed mv.* og *bygge- og anlægsvirksomhed*, mens de laveste erstatninger findes inden for brancherne *overnatningsfaciliteter* og *restaurationsvirksomhed* og *undervisning*. Der ses bort fra brancher med få tilkendelser.

Tabel IV.9 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på hovedbranchen

Hovedbranche/År for skade	Året for skade						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	153.791	117.373	119.252	195.796	113.457	97.192	123.996
Råstofudvinding	307.709	308.887	192.940	171.958	73.343	13.467	20.030
Fremstillingsvirksomhed	162.004	176.903	176.482	185.798	156.696	94.196	16.657
El-, gas-, varme- og vandforsyning	153.121	127.970	105.300	129.330	138.994	77.646	15.254
Bygge- og anlægsvirksomhed	184.448	173.162	216.019	238.409	206.697	86.075	17.514
Engroshandel og detailhandel	111.143	133.615	142.428	153.091	137.893	56.852	10.591
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	78.906	85.021	147.598	142.010	86.146	25.845	2.736
Transportvirksomhed mv.	176.453	202.174	213.339	187.963	175.312	77.772	22.552
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	109.115	230.433	155.649	94.496	126.987	35.505	11.542
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	175.248	130.073	183.004	151.796	141.860	64.092	7.346
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	104.575	92.675	95.778	87.577	73.424	30.565	15.406
Undervisning	70.926	91.750	89.118	51.449	39.958	25.544	12.789
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	124.607	136.432	111.238	106.739	93.509	48.406	5.753
Kultur, forlystelser, sport mm.	88.966	127.310	111.180	147.758	85.333	82.344	7.827
I alt	139.141	145.137	149.117	148.250	123.377	60.749	14.535
Indeks	100	104	107	107	89	44	10

Der er også stor forskel på den gennemsnitlige erstatningsudgift for mænd og kvinder. Den gennemsnitlige erstatning for kvinder per anerkendt ulykke, der skete i 2005, var på cirka 124.000 kr., mens den for mænd var på cirka 149.000 kr. Forskellen skyldes delvis, at mænd i gennemsnit tjener mere end kvinder, og derfor vil deres erstatning for erhvervsevnetab være højere. Forskellen kan også skyldes, at det er forskellige hændelser, de er udsat for (jf. arbejdspapir om køn, der blev offentliggjort i forbindelse med årsstatistikken for 2010).

Tabel IV.10 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på køn

	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Kvinder	124.101	127.136	116.772	111.625	96.101	47.286	7.926
Mænd	149.350	157.720	171.152	174.257	143.521	70.906	19.478
I alt	139.141	145.137	149.117	148.250	123.377	60.749	14.535
Indeks	100	104	107	107	89	44	10

Hvis man ser på de forskellige aldersgrupper, er der forskel på den gennemsnitlige erstatning. Det skyldes dels, at der er forskel på, hvilken type ulykke de forskellige aldersgrupper er udsat for (jf. arbejdspapir om alder, der blev offentliggjort i forbindelse med årsstatistikken 2010). Men det skyldes også, at når der er tale om erstatning for tab af erhvervsevne, skal de yngre aldersgrupper have udbetalt erstatning for flere år end de ældre aldersgrupper. Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne indtil folkepensionsalderen.

Tabel IV.11 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt arbejdsulykke fordelt på alder på skadetidspunkt

	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Under 20 år	36.935	84.144	68.508	47.004	46.899	19.593	4.779
20-24 år	109.593	101.052	139.275	160.912	116.701	57.657	9.270
25-29 år	121.901	172.028	168.211	185.833	142.585	81.404	7.060
30-34 år	161.007	182.743	202.494	216.573	184.293	89.201	31.316
35-39 år	193.950	187.524	218.522	190.181	177.215	81.565	26.681
40-44 år	165.064	191.044	165.983	174.373	155.269	77.211	13.984
45-49 år	172.065	153.241	170.310	167.264	140.918	58.786	11.054
50-54 år	131.441	128.649	118.332	113.008	88.310	45.424	10.234
55-59 år	92.027	84.400	82.044	78.602	59.466	41.741	12.130
60-64 år	65.265	58.369	56.210	46.108	38.182	30.712	11.427
65 år og derover	39.225	38.111	39.535	27.831	33.702	23.852	23.495
I alt	139.141	145.137	149.117	148.250	123.377	60.749	14.535
Indeks	100	104	107	107	89	44	10

IV.3 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme

Tabel IV.12 viser erstatningsudgifterne for erhvervssygdomme fordelt på året for tilkendelsen og slutdiagnosen. Erstatningsudgiften for de fleste diagnoser er faldet på nær for kræftsygdomme og nervesygdomme.

Udgiften til *andre sygdomme i bevægeapparatet* udgør 27 procent af udgifterne i 2011, men gruppen udgør kun 15 procent af de anerkendte sygdomme. Udgiften til *psykiske sygdomme* udgør 22 procent af udgifterne, og gruppen udgør kun 5 procent af de anerkendte sygdomme. Anderledes

er det for *høresygdommene*. Gruppen udgør 22 procent af de anerkendte, men udgiften udgør kun 2 procent af erstatningsudgifterne.

Erstatningsudgifter for hudsygdomme er steget frem til 2010. Det hænger sammen med stigningen i antallet af anmeldelser. Erstatningsudgifterne for psykiske sygdomme og andre sygdomme i bevægeapparatet har været stigende frem til 2010, hvilket hænger sammen med, at antallet af anerkendelser har været stigende.

Tabel IV.12 Erstatningsudgifter i erhvervssygdomme fordelt på slutdiagnose

Slutdiagnose/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mio. kroner (2011-niveau)							
Kræftsygdomme	84	100	78	82	84	84	84
Psykiske sygdomme	179	160	213	169	171	261	206
Nervesygdomme	42	27	60	35	37	28	35
Høresygdomme	15	13	25	20	24	27	19
Lungesygdomme	48	38	25	33	45	38	22
Hudsygdomme	140	86	111	124	128	172	136
Rygsygdomme	359	195	283	199	200	194	150
Andre sygdomme i bevægeapparatet	133	170	299	279	264	352	250
Andet	109	46	50	33	33	19	35
Uoplyst	0	0	0	0	0	3	0
I alt	1.110	835	1.144	975	987	1.177	937
Indeks	100	75	103	88	89	106	84

Tabel IV.13 viser erstatningsudgifterne fordelt på branche. Branchen *fremstillingsvirksomhed* har som under ulykkerne en stor andel af erstatningsudgifterne. I 2011 udgør branchen cirka 28 procent af erstatningsudgifterne. Branchen har cirka 20 procent af anmeldelserne i 2011 og cirka 29 procent af anerkendelserne.

Branchen *sundhedsvæsen og andre sociale foranstaltninger* har cirka 11 procent af erstatningsudgifterne til erhvervssygdomme i 2011, og branchegruppen har cirka 13 procent af anmeldelserne og 14 procent af anerkendelserne.

Bygge- og anlægsvirksomhed har cirka 12 procent af erstatningsudgifterne til erhvervssygdomme. Branchen har cirka 9 procent af anmeldelserne og 14 procent af anerkendelserne.

Tabel IV.13 Erstatningsudgifter i erhvervssygdomme fordelt på branche

Hovedbranche/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	57	33	58	38	35	34	26
Råstofudvinding	3	9	1	1	3	7	3
Fremstillingsvirksomhed	361	272	393	324	293	370	266
El-, gas-, varme- og vandforsyning	18	18	15	11	18	8	4
Bygge- og anlægsvirksomhed	138	110	137	114	136	146	147
Engroshandel og detailhandel	59	43	47	61	74	89	64
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	7	13	22	-1	18	11	24
Transportvirksomhed mv.	34	52	72	72	52	54	39
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	14	7	6	5	3	11	11
Fast ejendom, udlejning, forretningservice mv.	10	13	18	23	33	41	28
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	253	161	192	141	118	190	170
Undervisning	5	3	9	27	17	30	13
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	95	85	145	135	147	124	117
Kultur, forlystelser, sport mm.	8	15	9	15	28	49	14
Private husholdninger med ansat medhjælp		0	0	0			2
Uoplyst	48	2	20	10	12	12	8
I alt	1.110	835	1.144	975	987	1.177	937
Indeks	100	75	103	88	89	106	84

Tabel IV.14 viser erstatningsudgifterne fordelt på køn. Kvindernes andel af erstatningsudgifterne har været svingende over tid. I 2005 udgjorde de 32 procent, og i 2007 udgjorde de 39 procent. I 2011 udgjorde kvindernes andel 36 procent af erstatningsudgifterne. Kvinderne udgjorde 51 procent af de anmeldte erhvervssygdomme i 2011 og 38 procent af de anerkendte erhvervssygdomme i 2011.

Tabel IV.14 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme fordelt på køn

Skadens placering/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Kvinder	359	284	443	332	361	450	341
Mænd	751	551	700	644	626	727	595
I alt	1.110	835	1.144	975	987	1.177	937
Indeks	100	75	103	88	89	106	84
Andel kvinder	32	34	39	34	37	38	36

Tabel IV.15 viser erstatningsudgifterne for erhvervssygdomme fordelt på alder på skadestidspunkt. Erstatning for tab af erhvervsevne tilkendes til folkepensionsalderen. Det medfører, at en tilskadekommet på 30 år vil få en større erhvervsevnetabserstatning end en tilskadekommet på 60 år, selvom årsløn og erhvervsevnetab er ens, fordi erhvervsevnetabserstatningen skal dække en længere periode. Aldersgruppen 40-44 år udgør 16 procent af erstatningsudgifterne i 2011. De udgør 12 procent af de anmeldte erhvervssygdomme og 10 procent af de anerkendte erhvervssygdomme.

Tabel IV.15 Erstatningsudgifter for erhvervssygdomme fordelt på alder på skadestidspunkt

Skadens placering/År for tilkendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Mio. kroner (2011-niveau)						
Under 20 år	-2	-3	10	6	0	12	4
20-24 år	5	15	8	47	36	15	37
25-29 år	43	11	27	40	24	74	50
30-34 år	87	54	102	77	69	92	90
35-39 år	153	122	165	101	86	165	134
40-44 år	150	102	169	156	219	212	153
45-49 år	208	151	207	156	158	197	173
50-54 år	220	171	206	163	181	185	131
55-59 år	174	145	164	150	128	133	87
60-64 år	41	36	51	47	45	40	33
65 år og derover	32	30	34	33	41	53	46
I alt	1.110	835	1.144	975	987	1.177	937
Indeks	100	75	103	88	89	106	84

Tabel IV.16 viser antallet af anerkendte erhvervssygdomme fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen eller ej. I størstedelen af de anerkendte erhvervssygdomssager er der tilkendt erstatning. For høreskader og pleurale plaques vil andelen anerkendt uden erstatning være højere, da en ændring på erhvervssygdomsfortegnelsen har gjort det muligt at anerkende disse erhvervssygdomme uden mén. Af de erhvervssygdomme, som blev anmeldt i 2005, blev knap 22 procent anerkendt med erhvervsevnetab.

Man skal være opmærksom på, at tabel IV.16 og tabel IV.17 ikke kan sammenholdes med andre tabeller over erhvervssygdomme, da de er fordelt på året for skaden. De andre tabeller er fordelt på henholdsvis året for oprettelsen, året for anerkendelsen eller året for tilkendelsen.

Tabel IV.16 Antal anerkendte erhvervssygdomme fordelt på året for skaden og om der er tilkendt erstatning i sagen

Afgørelse/Året for skade	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Antal sager						
Med erhvervsevnetabs- erstatning og evt. mén	774	678	668	618	534	360	51
Kun mén godtgørelse	1743	1877	2300	2313	2222	2239	1157
Uden erstatning	1070	1123	1339	1288	1187	1241	734
Anerkendt i alt	3587	3678	4307	4219	3943	3840	1942
Andel anerkendt uden erstatning	29,8	30,5	31,1	30,5	30,1	32,3	37,8

Som ved ulykkerne er erstatningsudgifterne til den enkelte tilskadekomne også spredt over flere år. Man skal derfor være forsigtig, hvis man sammenholder erstatningsudgifterne fra de forskellige skadeår, da sagerne ikke er lige langt i forløbet.

For erhvervssygdommene trådte reformen først i kraft fra 1. januar 2005, og derfor blev afløsningsbeløbet også først afskaffet fra erhvervssygdomme anmeldt i 2005 og frem. Der er endnu større spredning mellem erstatningerne for de forskellige diagnoser, end der er for ulykkerne. *Psykiske sygdomme* er diagnosen med den højeste gennemsnitlige erstatning per anerkendte sag (jf. tabel IV.11). Erstatningsudgiften ligger over 1 mio. kr. for skadeårene 2005 og 2006. Den ligger lige under 1 mio. kr. for erhvervssygdomme fra 2007. Faldet fra 2006 til 2007 kan skyldes, at sagerne fra 2005 ikke er så langt i sagsforløbet som erhvervssygdomme fra 2004.

Høresygdommene er blandt erhvervssygdommene med de laveste erstatninger. For erhvervssygdomme anmeldt i 2004 var der en gennemsnitlig udgift per anerkendt sag på cirka 20.000 kr. Det skyldes, at det kun er de færreste *høresygdomme*, som medfører erstatning for tab af erhvervsevne. Årsagen til den lave gennemsnitlige udgift per anerkendt *høresygdom* skyldes, at der er flere *høresygdomme*, som anerkendes uden erstatning.

Tabel IV.17 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på året for skaden

Slutdiagnose/År for skade	Året for skade						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Kræftsygdomme	612.455	681.516	493.980	511.096	445.868	512.859	403.892
Psykiske sygdomme	1.158.621	1.044.760	979.188	876.663	907.030	523.122	312.330
Nervesygdomme	316.547	221.712	191.888	254.811	277.083	120.567	65.933
Høresygdomme	20.247	21.680	23.128	23.705	23.362	22.282	17.812
Lungesygdomme	110.901	81.207	111.879	153.080	153.591	92.971	41.680
Hudsygdomme	121.820	97.975	106.904	132.677	129.223	92.457	55.149
Rygsygdomme	601.072	617.331	477.511	572.659	460.300	502.705	252.137
Andre sygdomme i bevægeapparatet	377.242	328.547	318.488	334.675	384.987	273.047	110.168
Andet	177.011	234.547	227.021	206.297	96.795	212.345	104.553
I alt	249.183	230.582	209.133	223.937	214.452	155.363	86.422
Indeks	100	93	84	90	86	62	35

Der er ligeledes stor forskel på den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag for de forskellige brancher (jf. tabel IV18). Man skal være opmærksom på, at nogle af brancherne indeholder meget få sager, og derfor svinger udgifterne meget over tid.

Tabel IV.18 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på året for skaden opgjort på hovedbranche

Hovedbranche/År for skade	Året for skade						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	309.972	234.674	322.072	291.658	83.937	302.108	43.677
Råstofudvinding	105.281	175.237	127.923	464.042	150.788	32.729	47.075
Fremstillingsvirksomhed	234.005	216.006	171.450	205.578	210.841	155.038	81.506
El-, gas-, varme- og vandforsyning	269.730	199.430	129.721	184.901	82.175	106.006	81.776
Bygge- og anlægsvirksomhed	224.161	205.264	193.682	226.049	268.378	169.569	139.708
Engroshandel og detailhandel	181.252	171.007	174.646	213.581	192.093	196.829	81.813
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	173.072	119.757	140.067	177.994	252.701	150.688	50.724
Transportvirksomhed mv.	301.656	306.601	259.505	243.775	243.857	144.068	73.044
Pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	300.108	347.652	182.513	168.777	177.421	226.853	498.916
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	182.439	121.667	259.829	109.423	245.978	93.128	65.832
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	363.974	334.523	326.754	341.130	279.101	243.755	82.871
Undervisning	307.336	265.092	263.570	257.847	147.987	70.009	48.858
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	290.462	282.898	230.277	201.697	181.187	87.103	61.856
Kultur, forlystelser, sport mm.	107.745	183.011	192.769	295.894	165.108	137.840	81.857
I alt	249.183	230.582	209.133	223.937	214.452	155.363	86.422
Indeks	100	93	84	90	86	62	35

Der er også stor forskel på den gennemsnitlige erstatningsudgift for mænd og kvinder. Den gennemsnitlige erstatning for kvinder per anerkendt erhvervssygdom anmeldt i 2005 var på knap 275.000 kr., mens den for mænd var på cirka 236.000 kr. For erhvervssygdomme anmeldt i 2005 er den gennemsnitlige erstatning per anerkendt sag højere for kvinder end for mænd. Det skyldes, at det med reformen blev muligt at anerkende høresygdomme uden erstatning. Det medførte en stigning i antallet af anerkendte høresygdomme, og det er ofte mænd, som anmelder høresygdomme.

Forskellen på mænd og kvinder kan skyldes, at det er forskellige sygdomme, der anmeldes og anerkendes.

Tabel IV.19 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på køn

	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Kvinder	273.546	236.081	221.128	228.711	209.572	132.138	61.890
Mænd	236.470	227.430	201.041	220.768	217.537	169.626	100.279
I alt	249.183	230.582	209.133	223.937	214.452	155.363	86.422
Indeks	100	93	84	90	86	62	35

Hvis man ser på de forskellige aldersgrupper, er der forskel på den gennemsnitlige erstatning. Det skyldes dels, at der er forskel på, hvilken type ulykker de forskellige aldersgrupper er udsat for (jf. arbejdspapir om alder). Men det skyldes også, at når der er tale om erstatning for tabt erhvervsevne, skal de yngre aldersgrupper have udbetalt erstatning for flere år end de ældre aldersgrupper. Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne indtil folkepensionsalderen.

Tabel IV.20 Den gennemsnitlige erstatning per anerkendt erhvervssygdom fordelt på alder

	Året for skaden						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	Kroner (2011-niveau)						
Under 20 år	39.048	162.943	87.229	88.459	50.765	43.663	37.740
20-24 år	61.996	115.131	171.681	217.022	240.162	143.231	51.019
25-29 år	294.926	181.849	181.949	269.421	273.605	141.516	128.532
30-34 år	257.030	226.708	243.865	284.276	258.343	192.684	79.654
35-39 år	351.794	259.656	342.369	303.765	401.974	252.407	78.792
40-44 år	312.660	358.057	319.611	365.677	332.337	200.324	65.544
45-49 år	374.281	319.728	240.635	289.692	220.512	206.709	121.509
50-54 år	356.674	270.568	224.787	234.804	262.293	163.523	79.739
55-59 år	208.904	224.150	194.662	162.367	129.021	139.633	67.731
60-64 år	97.463	110.970	103.557	89.296	84.904	67.399	67.673
65 år og derover	84.536	89.915	87.226	90.018	102.353	108.108	116.450
I alt	249.183	230.582	209.133	223.937	214.452	155.363	86.422
Indeks	100	93	84	90	86	62	35

Bilag: Læsevejledning

Hvilke sager er omfattet af statistikken?

Arbejdsskadestyrelsens statistik omfatter de skader og erhvervssygdomme, der bliver anmeldt til styrelsen.

Ifølge de regler, der gælder for anmeldelse af ulykkestilfælde, skal der ske anmeldelse i henhold til arbejdsskadelovgivningen, hvis en skade antages at kunne begrunde krav på ydelser efter loven, eller hvis en arbejdsskade har medført, at den tilskadekomne endnu ikke på 5-ugersdagen for skadens indtræden kan genoptage sædvanligt arbejde i fuldt omfang. Arbejdsgiveren anmelder til sit forsikringsselskab. Selskabet har pligt til at sende sager videre til Arbejdsskadestyrelsen, blandt andet hvis en skade antages at ville medføre erstatning for tab af erhvervsevne eller godtgørelse for varigt mén. Det betyder, at skader, der med sikkerhed ikke forventes at medføre varige følger, som udgangspunkt færdigbehandles i forsikringsselskaberne. Arbejdsskadestatistikken omfatter altså hovedsageligt de mere alvorlige arbejdsulykker og giver ikke det fulde billede af, hvor mange arbejdsulykker der sker på de danske arbejdspladser.

Antallet af arbejdsulykker, der kommer til behandling i Arbejdsskadestyrelsen, afhænger således blandt andet af, hvor mange anmeldelser forsikringsselskaberne (og visse selvforsikrede offentlige myndigheder) selv behandler. Forsikringsselskaberne fik incitament til at foretage selvstændig sagsbehandling, da selskaberne i 1993 blev pålagt at betale et gebyr til Arbejdsskadestyrelsen for hver behandlet sag. Visse selvforsikrede offentlige myndigheder fik samme mulighed for selvstændig sagsbehandling i 1997.

For erhvervssygdomme er anmeldereglerne anderledes. Her påhviler der læger og tandlæger en pligt til at anmelde sygdomme, hvis der blot er mistanke om, at disse er arbejdsbetingede. Læger og tandlæger skal anmelde direkte til Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet.

Arbejdsskadesager er ansøgningssager. Efter 1. februar 2003 giver tilskadekomne stiltiende samtykke til, at en anmeldelse behandles efter arbejdsskadelovgivningen med henblik på en eventuel erstatning. Ønsker tilskadekomne *ikke* en sag behandlet, skal tilskadekomne altså positivt tilkendegive det.²²

Både Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet udgiver statistikker over antallet af anmeldte erhvervssygdomme og ulykker. Man skal dog være opmærksom på, at der er forskellige anmelderegler som følge af forskellige lovgivninger på områderne. Der er derfor forskel på antallet af anmeldelser i statistikkerne. For eksempel er arbejdsskadelovgivningen gældende for danske arbejdsgivere, mens arbejdsmiljølovgivningen er afgrænset geografisk.

For et overordnet billede af arbejdsskader på de danske arbejdspladser henvises derfor til www.at.dk.

---

²² Før 1. februar 2003 skulle tilskadekomne derimod positivt tilkendegive, hvis de ønskede deres sag behandlet. Sager fra før 1. februar 2003, hvor tilskadekomne ikke ønskede, at sagen blev behandlet i Arbejdsskadestyrelsen, er således heller ikke omfattet af denne statistik.

Selvom det næsten er de samme anmeldelser, der ligger til grund for tabellerne over erhvervssygdomme, er der forskel på antallet af anmeldelser. Det skyldes, at Arbejdsskadestyrelsen kan oprette flere sager på baggrund af en anmeldelse, hvis anmeldelsen indeholder flere diagnoser.

Centrale begreber

De følgende tabeller på arbejdsskadeområdet omfatter også skader omfattet af andre love end lov om arbejdsskadesikring, herunder skader blandt værnepligtige, AMU-kursister og studerende på visse praktisk orienterede uddannelser.

Statistikken omhandler arbejdsskadesager med videre opgjort efter 4 forskellige sagsklasser:

- Arbejdsulykker, også omfattende kortvarige skadelige påvirkninger
- Erhvervssygdomme
- Brilleskader – det vil sige skader på briller eller andre hjælpemidler²³ uden personskaade
- Pludselige løfteskader – først indført som begreb i lovgivningen per 1. juni 1996 og dernæst bortfaldet med arbejdsskadereformen for skader sket efter 1. januar 2004

Afgørelser

Statistikken indeholder oplysninger om både førstegangsafgørelser, revisioner og genoptagelser. Arbejdsskadesikringsloven giver mulighed for, at styrelsen selv sætter *revision* i en sag. Det vil typisk ske, hvor det ikke aktuelt er muligt at skønne over de samlede følger af en skade. Revision kan forekomme både ved vurdering af méngrad og tab af erhvervsevne.

Arbejdsskadesikringsloven giver desuden mulighed for, at den tilskadekomne beder om *genoptagelse*, hvor styrelsen tager stilling til, om der er væsentlige nye oplysninger i forhold til styrelsens tidligere afgørelse.

Udgifter

Arbejdsskadestyrelsen beregner udgiften til erstatning som summen af udgiften til varigt mén og udgiften til erstatning for tab af erhvervsevne. Godtgørelse for varigt mén udbetales som et engangsbeløb og udgør ved en méngrad på 100 procent 766.000 kr. i 2010. Ved lavere méngrader udgør godtgørelsen en forholdsmæssig del af beløbet.

Erstatning for erhvervsevnetab²⁴ kan enten udbetales som en kapitalerstatning eller som en løbende ydelse. For de løbende ydelser opgøres udgifterne som hensættelser til reserver fra afgørelsestidspunktet frem til folkepensionsalderen. Hvis den tilskadekomne frivilligt får kapitaliseret en del af den løbende ydelse, så medtages kapitalbeløbet i udgiften sammen med et negativt beløb til hensættelse til den løbende ydelse. For revisioner og genoptagelser er det kun den yderligere udgift til mén og erstatning for tab af erhvervsevne, som er medtaget.

Erstatningen for tab af erhvervsevne beregnes fra afgørelsestidspunktet frem til tidspunktet for folkepensionen. Derfor vil størrelsen på erstatningen være afhængig af den tilskadekomnes alder på

---

²³ Jævnfør § 15, stk. 4, i lov om arbejdsskadesikring.

²⁴ For fastsættelse af godtgørelse for varigt mén og erstatning for erhvervsevnetab se vejledningerne på Arbejdsskadestyrelsen hjemmeside.

afgørelsestidspunktet. Erstatningsudgifter til de yngre tilskadekomne vil være større end erstatningen til de ældste aldersgrupper, selvom erhvervsevnetabsprocenten og årslønnen er ens.

Følgende udgifter er ikke med i Arbejdsskadestyrelsens opgørelse over udgifter: Udgifter til erstatning til efterladte, udgifter til behandlingsudgifter samt udgifter til tilgodehavende ydelser (ydelser tilkendt med tilbagevirkende kraft frem til tilkendelsestidspunktet).

For den enkelte kan erstatningerne godt være spredt over flere år. For eksempel kan der tilkendes godtgørelse for mén i 2005 og erstatning for tab af erhvervsevne i 2006. Sagen kan sidenhen tages op til revision eller genoptages, og der kan tilkendes yderligere erstatning i 2008. Når man ser på erstatningerne til den enkelte tilskadekomne, er man derfor nødt til at summere alle de erstatninger, den enkelte er tilkendt i løbet af sagen. Derfor er opgørelserne over de gennemsnitlige erstatninger per anerkendt sag opgjort på skadeår.

Når man sammenholder de gennemsnitlige erstatningsudgifter per skadeår, skal man være opmærksom på, at ikke alle skadeårgange er nået lige langt i forløbet. For eksempel vil skadeåret 2005 være længere fremme i forløbet, og sagerne vil være tættere på den endelige afgørelse end skader sket i 2010.

Dødsager

Det primære sigte med sagsbehandlingen af dødsulykker i Arbejdsskadestyrelsen er det erstatningsmæssige aspekt. Hvis en dødsulykke kan anerkendes som en arbejdsskade, er der mulighed for, at erstatningsberettigede efterladte (typisk efterladt ægtefælle og børn) kan få tilkendt et såkaldt overgangsbeløb og eventuelt forsørgertabserstatning. Det betyder, at Arbejdsskadestyrelsen kun undersøger, om en dødsulykke opfylder betingelserne for at blive anerkendt efter arbejdsskadelovgivningen, hvis der er erstatningsberettigede efterladte. Hvis Arbejdsskadestyrelsen modtager anmeldelse af en dødsulykke vedrørende en person, der ikke har erstatningsberettigede efterladte, betyder det således omvendt, at styrelsen ikke foretager en egentlig sagsbehandling, men typisk blot henlægger sagen. Dette har betydning for læsning af tabel II.5.

Hvor kan jeg læse mere?

Ønskes yderligere oplysninger om Arbejdsskadestyrelsen som virksomhed, kan vi henvise til vores årsrapport. For oplysninger om arbejdsskadeområdet i øvrigt henvises til vores hjemmeside www.ask.dk.

Hvordan læses tabellerne?

De oplysninger, der ligger til grund for statistikken, indhentes hovedsageligt i forbindelse med sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen.

For arbejdsulykker drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne, arbejdsgiveren og dennes forsikringsselskab
- Den dato, hvor skaden indtraf
- Den dato, hvor skaden blev anmeldt til styrelsen
- Den dato, hvor styrelsen traf afgørelse

- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Årsagskode – hvordan skete skaden
- Skadens placering på legemet
- Skadens art

For erhvervssygdomme drejer det sig blandt andet om følgende oplysninger:

- Identifikation af den tilskadekomne og arbejdsgiver/arbejdsgivere
- Perioden med relevant skadelig påvirkning/arbejds-mæssig belastning
- Den dato, hvor sygdommen anmeldes til styrelsen
- Den dato, hvor styrelsen traf afgørelse
- Arbejdsgiverens branchetilhørsforhold
- Diagnosen

Man skal være opmærksom på, at tabellerne over antallet af anmeldelser og tabellerne over antallet af anerkendelser ikke er direkte sammenlignelige, idet tabellerne over anmeldelser er fordelt på året for oprettelsen og tabellerne over anerkendelser er fordelt på året for anerkendelsen. Der er ikke nødvendigvis sammenfald mellem de forskellige år, idet en sag, der anmeldes et år, godt kan afgøres i et senere år.

Behandlingen af arbejdsskadesager kan strække sig over mere end et kalenderår, og der er endvidere mulighed for, at sagerne kan tages op til revision, og at tilskadekomne selv kan anmode om at få sin sag genoptaget. Det betyder, at de enkelte tabeller i nogle tilfælde ikke umiddelbart kan sammenlignes.

Erhvervssygdomme registreres først med en anmeldediagnose. Når sagen senere afgøres, tilføjes en slutdiagnose, der i hovedreglen er en mere præcis diagnose. På erhvervssygdomsområdet registrerer Arbejdsskadestyrelsen ikke årsagskoder, altså hvilken påvirkning der har foranlediget en given skade.

Generelle forbehold

Den 1. februar 2003 indførtes muligheden for at anmelde arbejdsskader elektronisk via EASY. I tabellerne med de ovennævnte variabler kan der derfor forekomme databrud. Databruddet kan både skyldes, at anmeldemønstrene ændres på grund af indførelsen af EASY, og at nogle af de gamle koder ikke kan konverteres til de nye koder, som EASY medfører.

Den 1. januar 2004 trådte arbejdsskadereformen i kraft, dog først 1. januar 2005 for det nye erhvervssygdomsbegreb. Ud over nye skadebegreber betød reformen blandt andet også, at der blev indført en samlet afgørelse i stedet for selvstændige afgørelser om anerkendelse, méngrader og erstatning for erhvervsevnetab. Denne ændring betyder, at anerkendelsen kommer senere i forløbet end i ”ikke-reformsager”.

Den 1. januar 2008 afløste den nye branchekode DB07 (Dansk Branchenomenklatur 2007) den gamle version, DB03. Branchekoden er en 6-cifret kode, som kategoriserer brancher og erhvervsgrupper efter internationale retningslinjer.

Baggrunden for, at der er kommet ny branchekode i Danmark, er, at branchekoderne på FN- og EU-niveau er blevet revideret, og at Dansk Branchekode er blevet opdateret til den aktuelle erhvervsstruktur. Danmarks Statistik har stået for dette arbejde.

Der er tale om en gennemgående revision, hvor strukturen i Dansk Branchekode er blevet væsentligt ændret.

DB07 er en kodestandard for kategorisering af erhvervsbrancher udviklet af [Danmarks Statistik](#), baseret på den internationale NACE-kodestandard.

Arbejdsskadestyrelsen har i branchetabellerne grupperet DB03 og DB07.

I 2009 ændrede Danmarks Statistik datagrundlaget for beskæftigelsestallene. Det betyder, at der er et databrud i statistikken, og at beskæftigelsen er lavere, end hvis det hidtidige datagrundlag var anvendt. Samtidig er grupperingen af brancherne ændret.

Højesteretsdomme

Der er i perioden 2002-2010 kommet flere højesteretsdomme, som har haft betydning for erstatningsudgifterne. Højesteretsdommene har ligeledes betydet, at Arbejdsskadestyrelsen har genoptaget en del sager.

10. januar 2002: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne under revalidering. Dommen indebærer, at vurderingen af en midlertidig løbende ydelse skal tage udgangspunkt i, hvad erhvervsevnetabet aktuelt er, uden hensyn til, at det kan vise sig, at erhvervsevnen genoprettes helt eller delvist.

22. december 2003: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne med fleksjob. Højesteret fandt, at den tilskadekomnes erhvervsevnetab skulle fastsættes uafhængigt af den løn, som vedkommende fik gennem sit fleksjob, idet der skulle foretages en konkret bedømmelse af, hvad vedkommende ville eller burde kunne tjene, hvis muligheden for fleksjob ikke forelå. Praksis er senere ændret ved lov, så for tilskadekomne med skadedato efter 31. december 2005 indgår indtægten fra fleksjobbet i fastsættelsen af erhvervsevnetabet.

9. februar 2006: Højesteretsdom om erstatning til tilskadekomne under revalidering. Højesteretsdommen tog stilling til tidspunktet for, hvornår erstatning for tab af erhvervsevne ifølge en midlertidig afgørelse begynder at løbe, når den tilskadekomne som følge af højesteretsdommen af 10. januar 2002 har krav på en højere erstatning for tab af erhvervsevne.

22. april 2009: Højesteretsdom om genoptagelse af sager. Højesteret vurderede, at sagen ikke kunne afvises med den begrundelse, at forværringen ikke skyldtes arbejdsskaden, da det alene er en betingelse for genoptagelse inden for 5 år fra første afgørelse om erstatning, at der er sket en væsentlig ændring af tilskadekomnes helbredsmaessige og/eller erhvervsmaessige forhold. Der kan eksempelvis være tale om, at tilskadekomne har fået flere gener i forhold til tidligere, eller at tilskadekomne ikke længere har mulighed for at arbejde i samme omfang som tidligere. Forværringen skal ikke nødvendigvis være knyttet til arbejdsskaden. Det er først, når sagen er genoptaget, at Arbejdsskadestyrelsen skal vurdere, om det er arbejdsskaden, der er årsag til forværringen, og om der eventuelt kan gives en højere erstatning, eller om det er andre forhold, der er årsag til forværringen.

16. august 2010: Højesteretsdom om fastsættelse af erstatning til tilskadekomne på deltid. Højesteretsdommen drejede sig om fastsættelse af årsløn og erhvervsevnetab til tilskadekomne, som er ansat på deltid. Højesteret fastslår, at hvis den tilskadekomne tidligere har arbejdet på fuld tid og efterfølgende overgår til deltid, men ansættelsen på deltid er af midlertidig karakter, skal årslønnen fastsættes skønsomt med udgangspunkt i lønnen i en fuldtidsstilling. Med hensyn til erhvervsevnetabet skal det bedømmes ud fra den tilskadekomnes erhvervsmæssige muligheder med og uden skaden.